

Modtaget:

Konkurrencestyrelsen
Att.: Stine Bredahl Kristiansen
Nyropsgade 30
1780 København V

30.11.09 004202

J.nr.: 4-_____

24. november 2009

Lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Dansk Erhverv skal hermed bekræfte modtagelsen af materialet fra den 10. november 2009.

Generelle bemærkninger

Indledningsvis skal det bemærkes, at vi med tilfredshed har noteret os, at det på forhånd adviserede emne "fjernelse af anmeldelsesmuligheden i Konkurrencelovens § 9" er udgået af lovforslaget. Selvom adgangen efter Konkurrenceloven § 9 ifølge Konkurrencestyrelsens oplysninger ikke er blevet benyttet i nævneværdigt omfang øger det dog virksomhedernes retssikkerhed, at de trods alt har denne mulighed. Det er derfor positivt, at denne mulighed bibeholdes.

Specifikke bemærkninger

Fusionskontrol

Dansk Erhverv så gerne, at den nedre tærskelværdi på 100 mio. kr. blev sat op til ca. det dobbelte. Man ville derved ramme langt færre af de uproblematiske fusioner og derved spare virksomhederne for en masse administrativt besvær. Der vil forsat være tale om drastiske nedsættelser af tærskelværdierne i forhold til det nuværende niveau, med et stigende antal anmeldelser til følge. Med en nedre grænse på 200 mio. kr. vil Danmark ligge nogenlunde på niveau med de lande vi plejer at sammenligne os med.

Når der nu som forventet må komme en del anmeldelser af uproblematiske fusioner, er det for Dansk Erhverv vigtigt, at anmeldelsesproceduren forenkles. Det er ligeledes vigtigt, at sagsbehandlingen foretages så hurtigt som muligt, idet en fusionsproces er et følsomt anliggende for de fleste virksomheder. Der er som regel også mange omkostninger involveret. I den forbindelse finder vi det ikke tilfredsstillende, at de nuværende sagsbehandlingstider forlænges.

SVP/PSR
svp@danskerhverv.dk

Side 1/2

-
Deres ref.:
Vores ref.:
-

Det skal samtidig præciseres, hvornår der foreligger en "fuldstændig anmeldelse" idet det er vores medlemmers erfaring, at der ofte bliver stillet supplerende spørgsmål fra Konkurrencestyrelsen, der afføder yderligere fremsendelse af materiale. På den måde udskydes datoen for, hvornår der forelægger en fuldstændig anmeldelse og de tidligere omtalte frister for sagsbehandling bliver ikke sat i gang.

Sluttelig bemærkes, at mulighederne for Konkurrencestyrelsen til at kunne justere vilkårene i et fusionstilsagn uden, at hele fusionen skal rulles op igen efter vores opfattelse er for indskrænkede. Det er simpelthen ikke hensigtsmæssigt, at Konkurrencestyrelsen ikke kan foretage små justeringer i vilkårene, når det er ganske åbenbart, at en mindre overtrædelse af tilsagnsvilkårene ikke har nogen markedsmæssig effekt. Typisk gælder vilkårene for en vis periode, og det vil i sagens natur være vanskeligt at spå om markedsudviklingen for denne periode.

Der skal derfor kunne navigeres mere fleksibelt i forhold til de vilkår, der er knyttet til en fusion.

Forbud mod markedsdelingsaftaler

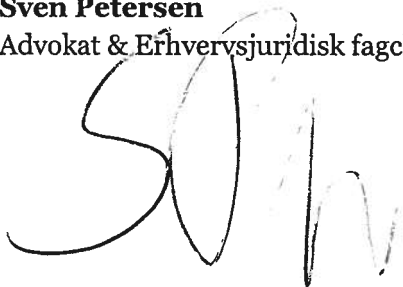
Forslaget vil sandsynligvis ikke have den store konsekvens, men Dansk Erhverv finder dog anledning til, at understrege, at gengivelsen af retstillingen på området for vertikale aftaler (side 18-19 i bemærkningerne til lovforslaget) ikke er præcis eller endda af tvivlsom rigtighed. Det fremgår netop ikke - som ellers angivet i bemærkningerne - af artikel 4, litra b i EU's forordning for vertikale aftaler, at aftaler mellem virksomheder om begrænsning af det område eller den kundegruppe som køberen må sælge aftalevarerne til, er forbudte. Det er alene begrænsninger vedrørende passivt salg, der er forbudt, mens leverandøren er berettiget til, at begrænse eneforhandlerens aktive salg. Gruppefritagelsesordningen er således ikke til hinder for, at der fortsat kan indgås eneforhandlingsaftaler vedrørende et bestemt geografisk område eller i relation til forskellige kundegrupper. Dette bør korrigeres og præciseres i bemærkningerne til lovforslaget.

Dansk Erhverv har ikke bemærkninger til resten af forslaget.

Med venlig hilsen

Sven Petersen

Advokat & Erhvervsjuridisk fagchef

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Martin Salamon [MSA@fbr.dk]

Sendt: 27. november 2009 16:44

Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS); Kirsten Levinsen (KS)

Cc: Pia Saxild

Emne: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven mv.

Forbrugerrådet finder de foreslåede ændringer vedr. fusionskontrol stærkt nødvendige og samtidig afbalancerede.

Bag forslagene ligger et grundigt og omfattende udvalgsarbejde, hvor alle parter i enighed er nået frem til beløbsgrænser og fremgangsmåder, der bedst fremmer konkurrencen i Danmark. Som det omfattende udvalgsarbejde har vist, er de nuværende danske regler for fusionskontrol ineffektive og utidssvarende, særligt når der sammenlignes med resten af Europa. Gevinsten for forbrugerne og samfundet ved gennemførelsen af de foreslåede ændringer skønnes at være omkring 400 mio kr. årligt, hvilket væsentligt overstiger de omkostninger ændringerne kan medføre.

Forbrugerrådet finder det helt naturligt, at Forbrugerombudsmanden kan føre gruppesøgsmål på konkurrenceområdet, hvilket også er i tråd med udviklingen i EU.

Forbrugerrådet støtter den endelige afskaffelse af konkurrencebegrænsende regler på bogområdet.

Med venlig hilsen

Martin Salamon
Økonom / Senior Economic Adviser
Forbrugerrådet
Tlf. direkte: +45 7741 7729
Mobil: +45 4194 7905
E-mail: msa@fbr.dk

TÆNK FORBRUGERRÅDET

Danish Consumer Council
Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, Danmark

Forbrugerrådet er en uafhængig interesseorganisation, der varetager alle forbrugeres interesser over for erhvervslivet og myndighederne. Forbrugerrådet udgiver TÆNK, Danmarks uafhængige forbrugermagasin. Se mere på www.fbr.dk og www.taenk.dk.

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

DSB's svar på Konkurrencestyrelsens høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Transportministeriet har ved mail af 19. november 2009 sendt Konkurrencestyrelsens udkast til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter. Efter aftale med Transportministeriet svarer DSB herved direkte til Konkurrencestyrelsen.

DSB har ingen bemærkninger til det materiale, der er sendt i høring af Konkurrencestyrelsen.

Med venlig hilsen

Vibeke Richter

Koncernsekretariat & Jura

27. november 2009

DSB
Koncernsekretariat & Jura
Sølvgade 40
DK-1349 København K

Mobil 24 68 49 30
www.dsb.dk

Afsender Vibeke Richter
Deres dato 10. november 2009

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Pi Krogh-Jacobsen [pkj@ism.dk] på vegne af Lovkoordinering, Indenrigs- og Socialministeriet [p-lovkoord@ism.dk]

Sendt: 27. november 2009 14:36

Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Konkurrencestyrelsen har ved mail den 10. november 2009 fremsendt ovennævnte lovforslag i høring hos bl.a. Indenrigs- og Socialministeriet.

Indenrigs- og Socialministeriet skal oplyse, at ministeriet ingen bemærkninger har til lovforslagene.

Med venlig hilsen

Pi Krogh-Jacobsen
Student

INDENRIGS- OG SOCIALMINISTERIET
Lovkoordineringskontoret, værelse 1.37
Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf: 33 92 92 94
Mobil: 60 21 11 38
E-mail: pkj@ism.dk

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [mailto:sbk@ks.dk]

Sendt: 10. november 2009 16:28

Til: undisclosed-recipients

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010.

Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag den 27. november 2009 kl. 12.00.**

Bemærkninger bedes sendt enten pr. post til Konkurrencestyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, att.: Stine Bredahl Kristiansen eller pr. e-mail til sbk@ks.dk eller kle@ks.dk.

<<Høringsbrev - konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>> <<Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter.pdf>> <<Høringsliste - Konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>>

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Att.: Stine Bredahl Kristiansen
E-mail: sbk@ks.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR.DK 25 52 95 29

Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinformandlerkontrakter

Landbrug & Fødevarer (L&F) takker for modtagelse af ovennævnte høring.

L&F redegør i dette høringssvar generelt for vores holdninger til de væsentligste punkter i det fremsatte lovforslag.

Håndhævelse og sektorundersøgelser

L&F er overordnet positiv overfor, at konkurrencestyrelsen i lovforslaget har undladt at fremkomme med forslag til stramninger af sanktionerne, herunder til ændringer af bestemmelserne om udmåling af bøder.

De spørgsmål og problemstillinger, der måtte være nødvendige at tage op i relation til sanktioner i konkurrencelovens sanktionsbestemmelser bør således belyses og analyseres af det kommende Udvalg om Konkurrencelovgivningen, inden forslag til ændringer eventuelt fremlægges. Ifølge kommissoriet skal udvalget netop belyse, analysere og vurdere håndhævelsen af konkurrenceloven.

Bagatelreglerne for markeds- og kundedelingsaftaler m.v

L&F mener ikke, at der er grundlag for at gennemføre og vedtage de foreslåede bestemmelser vedrørende fjernelse af bagatelreglerne for markeds- og kundedelingsaftaler m.v. (Lovforslagets § 1, nr. 1). Med disse ændringer indføres et entydigt forbud mod sådanne aftaler.

Som nævnt i lovbemærkningerne er det korrekt, at den nuværende fritagelse afviger fra EU-reglerne, men forslaget indebærer samtidig en substantiel ændring af konkurrenceloven, der foreslås uden en forudgående analyse af behovet for denne ændring i dansk ret samt konsekvenserne heraf.

L&F mener derfor, at det kommende udvalgsarbejde også bør omfatte en undersøgelse og analyse af behovet for sådanne ændringer og de problemer der måtte være ved at gennemføre og vedtage ændringerne.

Sektorundersøgelser

L&F mener også, at de foreslåede bestemmelser, der skal indføre hjemmel til sektorundersøgelser (lovforslagets § 1, nr. 13) bør afvente en nærmere undersøgelse og analyse.

Konkurrencestyrelsen har i praksis allerede gennemført undersøgelser af enkelte sektorer i Danmark. Det er derfor uklart hvorfor reglerne nu ønskes ændret, medmindre der enten er reelt

Landbrug & Fødevarer repræsenterer landbruget og fødevarerhvervet i Danmark. Organisationen er resultatet af en fusion mellem Landbrugsraadet, Danske Slakterier, Dansk Svineproduktion, Dansk Landbrug med Dansk Landbrugs Medier og Dansk Landbrugsrådgivning, samt væsentlige dele af Mejeriforeningens aktiviteter.

Landbrug & Fødevarer repræsenterer Danmarks største kompetenceklynge med 150.000 beskæftigede og en samlet eksport på mere end 100 mia. kr. årligt.

klarhed omkring hjemmen til at foretage sektorundersøgelser, eller om formålet er at udvide anvendelsen af sektorundersøgelser. Dette kunne med fordel præciseres i lovbemærkningerne.

L&F kan desuden pege på ressourcemæssige og retssikkerhedsmæssige problemstillinger, der er forbundet med at indføre de foreslåede bestemmelser.

For det første vil det typisk være forbundet med væsentlige økonomiske og administrative omkostninger for de virksomheder, der bliver involveret i en sektorundersøgelse. Derfor bør der stilles klare krav til styrelsens anvendelse af dette undersøgelsesmiddel, og virksomhederne bør sikres gennemsigtighed hermed. Dette kan ske i loven eller lovbemærkningerne.

For det andet bør det være et ufravigeligt krav, at Konkurrencestyrelsens iværksættelse af en individuel kontrolundersøgelse over for en virksomhed er baseret på en konkret "mistanke" mod virksomheden – det harmonerer også med en proportionalitetsbetragtning og konkurrencelovens § 18. L&F ser dog en risiko for, at udviklingen kan bevæge sig hen imod, at de individuelle kontrolundersøgelser af virksomheder iværksættes alene på baggrund af generelle problemer i en sektor, der måtte komme op til overfladen under en sektorundersøgelse. Endvidere vil det være uheldigt, hvis sektorundersøgelserne udvikler sig til i praksis at udgøre egentlige individuelle kontrolundersøgelser. Dette vil være en uheldig udvikling, der bør håndteres i loven og i lovbemærkningerne.

L&F mener derfor, at det kommende udvalgsarbejde også omfatte en grundig analyse af behovet for at indføre bestemmelser om sektorundersøgelser i loven, samt en analyse af, hvordan reglerne i givet fald skal udformes, således at en eventuel indførelse af regler herom i loven afventer konklusionerne på en sådan undersøgelse.

Udvalget om Konkurrencelovgivningen skal ifølge kommisioriet i forvejen vurdere hvordan processerne for sager efter konkurrencelovgivningen kan tilrettelægges mest effektivt og samtidig på en måde, som er mindst muligt belastende for virksomhederne.

Fusionskontrolreglerne

I relation om fusionskontrolreglerne kan L&F konstatere, at de foreslåede ændringer overordnet bygger på fusionsudvalgets anbefalinger i rapporten fra december 2008. L&F er som udgangspunkt positiv overfor dette.

Det bemærkes indledningvist, at det koster virksomhederne mange ressourcer og mange økonomiske udgifter at anmelde og gennemføre en fusionssag hos konkurrencemyndighederne. Konkurrencestyrelsen har selv i fusionsudvalgets rapport skønnet, at det alene i rådgiveromkostninger koster virksomhederne kr. 416.000 at få godkendt en ukompliceret fusion, mens en kompliceret fusion koster skønnet kr. 5,5 mill. Dette vedrører således alene et skøn over udgifterne til eksterne rådgivere, advokater m.v. Oven i dette kommer altså virksomhedens omfattende forbrug af interne ressourcer.

Med henvisning til den store ressourcemæssige, tidsmæssige og omkostningsmæssige betydning, som en fusionssag har for virksomhederne, mener L&F, at de foreslåede ændringer på visse punkter bør præciseres. Dette for at sikre virksomhederne den grad af retssikkerhed, som er både hensigtsmæssig og nødvendig som følge af de lavere tærskelværdier og et heraf følgende større antal fusioner, som skal anmeldes.

Forenklet anmeldelse og procedure

L&F er positiv overfor, at det foreslås at indføre en procedure for en forenklet sagsbehandlingsprocedure for uproblematisk fusioner. L&F er dog af den opfattelse, at de foreslåede bestemmelser bør præciseres for at give virksomhederne mulighed for at forudse, hvornår en fusion kan anses for uproblematisk, og dermed kan anmeldes og behandles efter en forenklet procedure.

Lovbemærkningerne beskriver således kun med få overordnede ord og få eksempler, hvornår en fusion kan anses for uproblematisk. I forlængelse heraf er det anført i lovbemærkningerne, at konkurrencestyrelsen altid skal foretage en konkret vurdering af, hvornår en fusion opfylder betingelserne for en forenklet anmeldelse.

Det er afgørende for virksomheder og rådgivere at kunne kvalificere omfanget af anmeldelsen samt proceduren og tidsperioden for fusionssagens behandling, for at kunne planlægge transaktionen. Lovbemærkningerne bør derfor nærmere præcisere og beskrive betingelserne for en forenklet anmeldelse og sagsbehandlingsprocedure, så virksomhederne bedre kan forudse deres situation, herunder om de kan forvente, at fusionen kan behandles efter reglerne om en forenklet anmeldelse og procedure. Dette vil højne virksomhedernes retssikkerhed, hvilket synes rimeligt med henvisning til at flere fusioner for fremtiden skal anmeldes til konkurrencemyndighederne.

Endvidere synes det rimeligt, hvis lovbemærkningerne nærmere præciserer, hvilke krav, der stilles til selve den forenklete anmeldelse. Dette for at sikre, at forslaget hensigt om en forenklet anmeldelse får et reelt indhold. Samtidig er det væsentligt for virksomheder, der er parter i en uproblematisk fusion, at de opnår en tilstrækkelig mulighed for at forudse, hvilke krav der stilles til en forenklet anmeldelse, således at de derved undgår at bruge unødige økonomiske ressourcer på at foretage anmeldelsen.

L&F er klar over, at det ifølge lovbemærkningerne fremgår, at kriterierne for en forenklet procedure vil blive udstedt i medfør af lovens § 12, b, stk. 3. L&F er dog af den opfattelse, at dette ikke er tilstrækkeligt. Det fastholdes – som ovenfor bemærket – at lovbemærkningerne i videre omfang burde fastlægge kriterierne herfor.

Alt i alt synes disse ændringer til lovforslaget rimelige af hensyn til at sikre virksomhederne en højere grad af retssikkerhed, når nu flere fusioner i fremtiden skal anmeldes til konkurrencemyndighederne.

Prænotifikationsfasen

L&F har i relation til den forenklete anmeldelse og procedure konstateret, at lovbemærkningerne kortfattet henviser til vigtigheden og betydningen af, at virksomhederne allerede i prænotifikationsfasen tager kontakt til Konkurrencestyrelsen for at afklare, om en fusion kan anmeldes forenklet.

L&F finder det positivt, at Konkurrencestyrelsen herved signalerer, at man vil styrke styrelsens vejledningsindsats på dette punkt i overensstemmelse med fusionsudvalgets anbefaling. L&F har i øvrigt ved andre lejligheder med tilfredshed bemærket, at Konkurrencestyrelsen har givet udtryk for, at styrelsen sigter mod generelt at styrke vejledningsindsatsen over for virksomhederne.

L&F mener dog, at prænotifikationsfasen burde nævnes direkte i loven i relation til fusionskontrolreglerne for herved at præcisere myndighedernes forpligtelse til at organisere og

gennemføre denne fase. Og i forbindelse hermed burde lovbemærkningerne nærmere i et eller andet omfang beskrive og præcisere prænotifikationsfasens indhold, samt på hvilket tidspunkt virksomhederne kan opnå den vejledning og afklaring hos konkurrencemyndighederne.

Sådanne tilføjelser til loven vil muliggøre, at virksomhederne i højere grad kan forudse deres situation forud for en planlagt fusion og planlægge fusionen fremadrettet for herved at minimere forbruget af ressourcer og omkostninger. Dette vil være med til at styrke virksomhedernes retssikkerhed, hvilket synes rimeligt set i lyset af, at flere fusioner skal anmeldes for fremtiden.

Tilbagekaldelse af en godkendelse efter en forenklet procedure

Den foreslåede bestemmelse i § 12 f, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 9) giver Konkurrencerådet en udvidet mulighed for at tilbagekalde en fusion, der er anmeldt forenklet, i forhold til rådets mulighed for at tilbagekalde en fusion, der er godkendt efter en normal procedure (den gældende § 12 f, stk. 1, nr. 1). Således kræves der - i modsætning til den gældende regel - ifølge forslaget ikke, at godkendelsen i væsentligt omfang bygger på de urigtige eller vildledende oplysninger.

L&F er enige i, at Konkurrencerådet opnår en udvidet mulighed for at tilbagekalde en fusion, der er anmeldt forenklet, fordi en sådan fusionsanmeldelse i højere grad sker på baggrund af parternes oplysninger.

Virksomhederne er naturligvis interesserede i at undgå en eventuel tilbagekaldelse, der måtte være en følge af urigtige oplysninger af mindre væsentlighed. Der er dog en reel risiko for, at denne situation kan opstå, sådan som reglerne er formuleret. Og konsekvensen for virksomhederne er vidtrækkende, idet Konkurrencerådet ifølge lovforslaget kan kræve, at virksomheden skal indgive en fuld anmeldelse inden to uger efter tilbagekaldelsen, hvilket vil være både økonomisk og administrativt ressourcekrævende for virksomhederne.

For - så vidt muligt - at undgå, at sådanne uheldige situationer opstår, er det derfor vigtigt, at den forenklede procedure og prænotifikationsfasen som ovenfor anført præciseres og beskrives nærmere i loven og lovbemærkningerne, herunder at tilbagekaldelsen alene kan ske, hvis de forkerte oplysninger har ført til at selve godkendelsen er materielt ukorrekt.

Klagepunktsmeddelelsen

L&F er positive overfor, at det i lovbemærkningerne til den foreslåede § 12, d, stk. 2 (lovforslagets § 1, nr. 8) anføres, at Konkurrencerådet skal afgive en klagepunktsmeddelelse, hvilket dermed bringer den danske fusionskontrol på linje med EU-kommissionens praksis i fusionskontROLSagerne.

L&F er også klar over, at man i bemærkningerne har fulgt fusionsudvalgets anbefaling om nærmere at beskrive proceduren for afgivelse af klagepunktsmeddelelsen i en vejledning.

L&F mener dog, at lovbemærkningerne nærmere bør præcisere kravene til klagepunktsmeddelsens omfang og indhold, herunder kravene til Konkurrencerådets begrundelser for at anse elementer ved fusionen problematiske, med den virkning at fusionen skal undersøges nærmere i en fase II behandling. Det bør således fremgå af bemærkningerne, at klagepunktsmeddelelsen - som følge af sin karakter af en myndighedsafgørelse - skal opfylde de almindelige forvaltningsretlige begrundelseskrav. Endvidere bør det i lovbemærkningerne anføres og præciseres på hvilket tidspunkt Konkurrencerådet senest skal afgive klagepunktsmeddelelsen ved overgangen til fase II behandling af fusionen. Såfremt klagepunktsmeddelelsen skal have en reel effekt, bør den således afgives ved åbningen af fase II eller umiddelbart herefter.

L&F er desuden af den opfattelse, at klagepunktmeddelsens præklusivt bør gøre rede for og beskrive de elementer ved fusionen, som konkurrencemyndighederne finder problematiske. Dette vil få den betydning, at konkurrencemyndighederne ikke efterfølgende kan rejse indsigelser mod forhold, som ikke var beskrevet i klagepunktsmeddelelsen, idet myndighederne dog vil kunne udstede en "supplerende klagepunktsmeddelelse", således som det også kendes fra EU-retten.

En afgørelse om overgang til fase II behandling har som ovenfor beskrevet omfattende konsekvenser for virksomhederne. Derfor er det vigtigt, at virksomhederne gives et reelt grundlag for - tidligt i processen - at vurdere deres situation, samt hvilke tilsagn de vil tilbyde med henblik på at imødekomme konkurrencemyndighedernes betænkeligheder ved fusionen. Netop dette er ifølge Fusionsudvalgets rapport hovedformålet med klagepunktsmeddelelsen, og det kan bedst opnås, hvis de ovenfor anførte bemærkninger til klagepunktsmeddelelsen indføres i de endelige bemærkninger til lovforslaget.

Disse ændringer til det fremsatte lovforslag vil således være med til at styrke virksomhedernes retssikkerhed, hvilket synes rimeligt med henvisning til de i øvrigt skærpede krav til virksomhedernes anmeldelse af fusioner.

Administrative byrder

Det bemærkes, at opgørelsen af de administrative byrder i (jf. side 12 i lovforslaget, punkt 4 i lovbemærkningerne) afviger væsentligt fra de meromkostninger som er estimeret i fusionskontroludvalgets rapport på side 160. Ifølge lovbemærkningerne forventes belastningen ikke at udgøre over 10.000 timer årligt. Fusionskontroludvalget har selv vurderet belastningen til mellem 17.000 og 29.000 timer ved den valgte fusionskontrolmodel, dvs. mellem 1,7 og 2,9 gange højere.

Det fremsatte lovforslag omfatter desuden flere ændringer, der medfører yderligere administrative byrder for virksomhederne, udover hvad der følger af de foreslåede ændringer til fusionskontrolreglerne.

L&F mener, at det er uheldigt, at lovbemærkningerne nu alene opgør belastningen til 10.000 timer årligt, set i lyset af opgørelsen i fusionsudvalgets rapport og det forhold, at lovforslaget medfører desto flere byrder. Dette bør derfor ændres i lovbemærkningerne, eller i det mindste forklares, på hvilket grundlag de administrative byrder nu vurderes så lave.

Vedlagt er desuden som bilag L&F's tekniske og uddybende bemærkninger til enkelte bestemmelser i forslaget.

Med venlig hilsen

Lars Brøndt Christensen

Advokat /Erhvervspolitisk konsulent

Yderligere kommentarer til lov om forslag til ændring af Konkurrenceloven

Lovforslagets § 1, nr. 1

Det beskrives korrekt i lovbemærkningerne, at den danske bagatelgrænse afviger fra EU-reglerne, ved at tillade markedsdelingsaftaler. Det er dog relevant at bemærke, at EU-bagatelsystemet er formuleret som en meddelelse vedrørende anvendelsen af artikel 81, altså spørgsmålet om hvorvidt der overhovedet foreligger en konkurrencebegrænsende aftale. I modsætning hertil er konkurrencelovens § 7 formuleret som en fritagelse til lovens § 6. Konkurrencelovens § 7 finder altså alene anvendelse, såfremt § 6 præjudicielt er fundet anvendeligt. Man kan derfor ikke direkte henvise til, at formålet med forslaget på dette punkt, er at sikre parallelitet med EU-konkurrencereglerne, som anført på s. 8 i lovforslaget.

Som lovbemærkningerne er formuleret, kan det ud fra en umiddelbar fortolkning opfattes således, at markeds- og kundeaftaler samt aftaler, der begrænser produktionen eller salget bør anses for ulovlige i samme omfang og på samme måde som prisaftaler. Det gælder bl.a. formuleringen "*markeds- og kundedelingsaftaler samt aftaler, der begrænser produktionen eller salget er lige så skadelige som prisaftaler*" samt formuleringen "*der er imidlertid visse aftaler m.v., som i sig selv er så alvordige konkurrencebegrænsninger, at forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler finder anvendelse – uanset deltagerne omsætning eller markedsandele*". Der eksisterer dog en omfattende praksis for netop at anse markedsopdelinger for fuldt forenelige med artikel 81 og konkurrencelovens § 6. Dette er bl.a. sammenfattet i Kommissionens meddelelser om vertikale begrænsninger fra 2000 og horisontale samarbejdsaftaler fra 2001.

Kommissionens meddelelser er defacto bindende for anvendelsen af konkurrencelovens § 6. Derfor er der teoretisk risiko for konflikter mellem dansk og EU-konkurrenceret og praktisk risiko for misforståelse hos virksomheder og disses rådgivere. Ingen af disse situationer er ønskværdige.

Man bør derfor i det mindste præcisere lovbemærkningerne og sikre, at formuleringerne ikke medfører risiko for sådanne misforståede fortolkninger og teoretiske og praktiske problemer.

L&F er dog – som beskrevet i høringssvaret – primært af den opfattelse, at man grundigt bør belyse og analysere behovet for ændringer af bestemmelserne og problemene herved, inden ændringerne gennemføres.

Lovforslagets § 1, nr. 4

L&F er klar over, at denne foreslåede bestemmelse er udformet på grundlag af anbefaling fra fusionskontroludvalget. L&F accepterer forslaget, idet vi dog mener, at bestemmelsen bør præciseres af hensyn til at imødekomme visse uklarheder og problemstillinger.

Det er vanskeligt at identificere situationer, hvor fusionsbehandling alene på baggrund af en henvisning fra kommissionen vil blive aktuel efter den sænkning af tærskelværdierne, som lovforslaget foreslår. Fusionsudvalgsrapporten angiver da heller ikke angivet nogle eksempler herpå.

Bestemmelsen skal ifølge lovbemærkningerne finde anvendelse ved kommissionens henvisning i situationer, hvor tærskelværdierne i den danske lov ikke er overskredet. Bestemmelsen anvendes således på fusioner, der omfatter virksomheder, der ifølge konkurrencelovens § 7 vil blive anset for bagatelagtige.

Sammenholdt hermed vil henvisningsreglerne desuden udgøre en betydelig administrativ belastning for virksomhederne, der virker uproportional opvejet imod de samfundsøkonomiske gevinster, der opnås ved en fusion. Belastningen for virksomhederne består i omfattende omkostninger ved at skulle gennemføre anmeldelser i to omgange og deraf følgende to gange konsultation hos konkurrencemyndighederne. Derudover er der ingen tvivl om, at tidsprocessen for de fusionerede parter "skrider" som følge heraf, hvilket udgør en stor byrde for virksomhederne. Anvendelsen af den foreslåede bestemmelse medfører altså både en alvorlig administrativ byrde samt en forlængelse af sagsbehandlingstiden.

Det er helt afgørende for en fusionerende virksomhed, at den i planlægningsfasen kan vurdere omfanget af anmeldelsespligten knyttet til en påtænkt transaktion. For at muliggøre dette anvender Danmark og de fleste EU-lande et omsætningskriterium til at fastlægge hvilke fusioner, som skal anmeldes. Indførelsen af de danske konkurrencemyndigheders adgang til at behandle fusioner alene på baggrund af en henvisning fra kommissionen bryder fundamentalt med princippet om at have klare regler for, hvornår det er påkrævet at indgive en fusionsanmeldelse.

Som følge af disse reelle problemstillinger, er det vigtigt at der tages højde herfor, således at virksomhederne ikke bebyrdes på uproportional vis. Det foreslås derfor, at det i loven anføres, at tidsfristerne i § 12 d løber fra det tidspunkt kommissionen henviser sagen til de danske konkurrencemyndigheder, og at disse altså ikke først løber fra anmeldelsen i Danmark. Endvidere bør det lovbemærkningerne anføres, at der er en formodning for, at de sager, der måtte være omfattet af denne henvisningsregel, vil være bagatelagtige, således at de danske konkurrencemyndigheders behandling af fusionen ikke kræver fornyet anmeldelse.

Lovforslagets § 1, nr. 9

Som bekræftet i høringssvaret er L&F enige i, at Konkurrencerådet skal have en udvidet mulighed for at tilbagekalde en fusion, der er anmeldt forenklet.

L&F mener dog, at det mere klart i lovbemærkningerne bør fremgå, at en betingelse for tilbagekaldelsen er, at godkendelsen må anses for materielt ukorrekt, hvilket vil være i overensstemmelse med en almindeligt gældende forvaltningsretlig grundsætning. L&F vurderer således ikke, at dette tilstrækkeligt klart fremgår af formuleringen i lovbemærkningerne, om at *"tilbagekaldelse af godkendelsen forudsætter, at der er tale om fejl i oplysninger eller vurderinger af betydning for Konkurrencerådets vurdering af sagen"*.

Det bør således præciseres i lovbemærkningerne, at tilbagekaldelsen alene kan ske, hvis de forkerte oplysninger har ført til at selve godkendelsen er materielt ukorrekt.

Lovforslagets § 1, nr. 12

L&F er indforstået med, at der er et behov for at skabe offentlighed omkring konkurrencemyndighedernes arbejde, samt de afgørelser som træffes af myndigheder. Dette er et vigtigt element i myndighedernes håndhævelse af loven, samt af betydning for forbrugernes indsigt i konkurrencesagerne, jf. i øvrigt kommentarerne i lovbemærkningerne. Gennemsigtighed kan også være i virksomhedernes interesse, men det er i den forbindelse uhyre vigtigt, at der ikke gøres unødvendige indgreb i virksomhedernes retssikkerhed.

De foreslåede bestemmelser har – så vidt L&F er orienteret – ikke været genstand for forudgående belysning eller analyse eller forudgående drøftelse med erhvervsorganisationerne, der er

virksomhedernes repræsentanter. Og der er særligt to punkter i de foreslåede bestemmelser, som L&F umiddelbart finder problematiske.

For det første fremgår det af formuleringen af de foreslåede bestemmelser og lovbemærkningerne, at alle afgørelser truffet af Konkurrencerådet, eller på vegne heraf, skal offentliggøres. En modsætningsslutning heraf kan føre til, Konkurrencestyrelsens beslutninger ikke skal offentliggøres, medmindre de er truffet på vegne af Konkurrencerådet.

Arbejdsdelingen mellem Konkurrencerådet og -styrelsen fastlægges nærmere ved bekendtgørelse. Derfor er det væsentligt, at kriterierne for offentliggørelse af styrelsens afgørelser fremgår entydigt af loven og bemærkningerne. Dette kunne f.eks. omfatte bestemmelse om, at alle afgørelser, hvor en overtrædelse af konkurrencelovens identificeres, offentliggøres sammen med de vigtigste "negativafgørelser". L&F efterlyser altså primært en præcisering, som skal imødegå uhensigtsmæssige modsætningsslutninger.

For det andet bemærker L&F, at de foreslåede bestemmelser fraviger persondatalovgivningen samt Datatilsynets praksis på et meget væsentligt punkt. Ifølge bemærkningerne foreslås således, at der ved offentliggørelsen ikke skal ske anonymisering af navne – hvilket altså er en fravigelse af førnævnte regler. Denne fravigelse fremstår som et meget vidtgående skridt, og behovet for og konsekvenserne ved en sådan ændring bør belyses og analyseres nærmere, inden en eventuel indførelse heraf i konkurrenceloven.

L&F mener, at denne analyse kan henlægges til de arbejdsopgaver vedrørende håndhævelse af konkurrencelovgivningen, som det nedsatte Udvalg om Konkurrencelovgivningen skal varetage.

Lovforslagets § 1, nr. 19

L&F finder det naturligt, at der også inden for konkurrencelovgivningen indføres mulighed for at anlægge gruppesøgsmål. Og det findes hensigtsmæssigt - også inden for dette område - at tillægge forbrugerombudsmanden kompetencen til at føre sagen som grupperepræsentant for gruppen af sagsøgere. På den måde har L&F tiltro til, at der alene vil blive ført saglige gruppesøgsmål, som hviler på en tilstrækkelig grad af substans.

Det er dog vigtigt for L&F at pointere, at reglerne ikke må medvirke til at blive processkabende eller få sagerne til at vokse til en usaglig volumen. Der kan således være risiko herfor, hvis personer eller virksomheder blot kan melde sig til gruppesøgsmålet, uden at disse skal betale et gebyr herfor, eller hvis disse personer eller virksomheder ikke skal begrunde, hvorfor de har et økonomisk krav mod en virksomhed som følge af en overtrædelse, som gruppesøgsmålet sigter mod at "ramme". Forbrugerombudsmandens rolle samt en præcisering af bestemmelserne og lovbemærkningerne er derfor væsentlig for at undgå sådanne uhensigtsmæssige situationer.

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Anina Damgaard [AND@vejen.advodan.dk]

Sendt: 27. november 2009 13:43

Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

SJ: -1

SJfile: 4/0102-0200-0873

Til Konkurrencestyrelsen.

For god ordens skyld kan meddeles, at der ikke er bemærkninger fra Benzinforhandlernes Fælles Repræsentation til lovforslaget.

Med venlig hilsen / Yours sincerely

Anina Damgaard
Sekretær / Secretary

ADVODAN | Torvegade 16 | 6600 Vejen

Phone +45 75360066 | Dir: +45 76961842 | Fax: +45 75365266

Email: anda@advodan.dk | www.advodan.dk

ADVODAN – et netværk til forskel

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [mailto:sbk@ks.dk]

Sendt: 10. november 2009 16:28

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010.

Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag den 27. november 2009 kl. 12.00**.

Bemærkninger bedes sendt enten pr. post til Konkurrencestyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, att.: Stine Bredahl Kristiansen eller pr. e-mail til sbk@ks.dk eller kle@ks.dk.

<<Høringsbrev - konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>> <<Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter.pdf>> <<Høringsliste - Konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>>

Med venlig Hilsen

Stine Bredahl Kristiansen

27-11-2009

REALKREDIT
FORENINGEN

Realkreditrådet
ASSOCIATION OF
DANISH MORTGAGE BANKS

Konkurrencestyrelsen
Att: Stine Bredahl Kristiansen

Sendt til: sbk@ks.dk

27. november 2009

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Lovudkast til ændring af konkurrenceloven

Finansrådet, Forsikring & Pension, Realkreditforeningen og Realkreditrådet takker for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til forslag til ændring af konkurrenceloven. Forslaget giver anledning til nedenstående bemærkninger.

Ændring af reglerne for fusionskontrol

Foreningerne finder det grundlæggende positivt, at Konkurrencestyrelsen har valgt at følge fusionsudvalgets indstilling vedrørende fusionstærskler.

Tidsfrister

De nye tidsfrister for sagsbehandling i fusionssager øger i væsentligt omfang sagsbehandlingstiden. Som begrundelse for forlængelsen anføres som hovedårsag, at de gældende frister er kortere end i andre medlemsstater. Vi mener ikke, at dette er et argument i sig selv. Omvendt er det oplagt, at det er et ressourcekrævende problem for de berørte virksomheder og deres medarbejdere, at de bliver holdt i uvished om et så fundamentalt forhold som en fusion længere end absolut nødvendigt. Problemerne kan både være af økonomisk, juridisk, strategisk og – ikke mindst – personalemæssig karakter.

Ved at afsætte tilstrækkelige ressourcer er det vores opfattelse, at Konkurrencestyrelsens sagsbehandling vil kunne tilrettelægges forsvarligt under de gældende frister.

Fastholdes forslaget om de forlængede frister, antager foreningerne, at Konkurrencestyrelsen ikke længere vil kunne forlænge sin behandling af sagen med begrundelsen, at anmeldelsen ikke er fuldstændig.

Forenklet procedure

Forslagets § 12 c, stk. 7 og 8 omhandler en forenklet procedure for behandling af visse fusioner. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at Konkurrencestyrelsen ikke foretager en egentlig prøvelse af de modtagne

Journalnr. 351/01
Dok. nr. 240958-v2

oplysninger. En godkendelse vil således alene basere sig på oplysninger, som Konkurrencestyrelsen har modtaget fra de deltagende virksomheder.

Side 2

Med henblik på at fastlægge et prøvelsesgrundlag, bør det fremgå af en eventuel godkendelse, hvilke konkrete forhold Konkurrencestyrelsen har lagt til grund for godkendelsen. Hvis der ikke foreligger et sådant grundlag, vil det være meget vanskeligt efterfølgende at foretage en prøvelse af afgørelsen.

Journalnr. 351/01

Dok. nr. 240958-v2

Henset til at forhåndsgodkendelse ikke længere er en mulighed, anser vi det for vigtigt, at den annoncerede vejledning for prænotifikation bliver udførlig og foreligger senest ved ikrafttrædelsen af lovændringen.

Frist for meddelelse fra Konkurrencestyrelsen

Efter lovforslagets § 12 d, stk. 2, foreslås der indført et krav om, at Konkurrencestyrelsen skal afgive en meddelelse, der påpeger de elementer ved fusionen, som vurderes at kunne indebære, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt.

Af hensyn til virksomhedernes retssikkerhed skal der fastsættes en bindende frist for, hvornår Styrelsen skal fremsætte sin meddelelse af klagepunkter. En sådan frist bør af retssikkerhedsmæssige hensyn fremgå direkte af loven. Der bør samtidig fastsættes regler om, hvilke oplysninger der skal fremgå af meddelelsen, lige som retsvirkningerne af, at et konkurrenceproblem ikke er beskrevet, bør fremgå.

Da der er tale om væsentlige processuelle vilkår, bør sådanne regler ikke fremgå af en vejledning, men der bør i stedet fastsættes bindende regler herom.

Vejledning til virksomhederne

Det foreslås i § 12 f, stk. 2, at Konkurrencerådet kan tilbagekalde en godkendelse, der er behandlet efter den forenkede procedure. Der bør i en sådan situation gives en grundig vejledning til virksomhederne om, hvilke oplysninger der af Konkurrencerådet opfattes om væsentlige og nødvendige.

Sektorundersøgelser

Behov for hjemlen

Det er foreningernes opfattelse, at der ikke er behov for den i § 15 d foreslåede mulighed til at foretage sektorundersøgelser. Konkurrencestyrelsen har allerede i dag mulighed for kontrolundersøgelser af virksomheder, jf. §§ 17-18. Konkurrencestyrelsen har også løbende, f.eks. i form af konkurrencebegørelserne, udarbejdet veldokumenterede sektorundersøgelser i Danmark.

Det er vores opfattelse, at den beskrevne beføjelse ikke er en "præcisering" jf. side 7, 4. afsnit i lovforslaget, men derimod er en udvidelse.

Der findes ikke i hverken bemærkningerne eller fusionsrapporten dokumentation for, at tilsvarende ordninger er implementeret i andre medlemsstater.

Side 3

Efter ordlyden af den foreslåede § 15 d, stk. 2, har Konkurrencestyrelsen i praksis mulighed for at foretage dawn raids (kontrolundersøgelser) hos virksomheder, der er underlagt en sektorundersøgelse. Foreningerne finder dette stærkt uhensigtsmæssigt, idet formålet med selve sektorundersøgelsen f.eks. må være at tilvejebringe et eventuelt grundlag for efterfølgende kontrol af de enkelte virksomheder. I lyset af dette vil det give meget lidt mening at foretage særskilte kontrolundersøgelser midt i en sådan proces, idet virksomhederne vil blive belastet unødigt.

Journalnr. 351/01

Dok. nr. 240958-v2

Såfremt der indføres hjemmel til, at Konkurrencestyrelsen kan foretage dawn raids midt i en sektorundersøgelse, bør reglerne og proceduren herfor præciseres, herunder:

- Hvor i forløbet, der kan foretages et dawn raid.
- Grundlaget for et dawn raid efter § 18 – et sådant bør ikke have karakter af en tilfældig stikprøvekontrol som følge af sektorundersøgelsen.
- Hvilke oplysninger, som Konkurrencestyrelsen i forvejen er i besiddelse af som følge af sektorundersøgelsen, Konkurrencestyrelsen på ny kan kræve udleveret.
- Hvilke oplysninger, som Konkurrencestyrelsen modtager i forbindelse med et dawn raid, der må indgå i sektorundersøgelsen.

For så vidt angår tvangsmidler har Konkurrencestyrelsen ikke påvist noget behov for at skulle anvende sådanne som led i sektorundersøgelser. Foreningerne er stærkt tvivlende over for, om indførelse og anvendelse af et tvangsmiddel vil øge kvaliteten af sektorundersøgelser.

Hvis der indføres hjemmel til at anvende tvangsmidler i tilknytning til sektorundersøgelser, bør denne alene kunne anvendes i tilfælde, hvor virksomheden nægter at medvirke til undersøgelsen, eller der er en konkret mistanke om overtrædelse, som ikke dokumenteres på anden måde.

Derudover mener vi principielt ikke, at sådanne midler skal indføres, uden at der er påvist et egentligt og konkret behov.

Praktik i forbindelse med sektorundersøgelser

Vedrørende den praktiske gennemførelse af sektorundersøgelser skal vi foreslå proceduren tilrettelagt således, at:

1. adressaten for en henvendelse er direktionen i virksomheden. Formålet er at sikre, at henvendelsen hurtigt sendes til besvarelse hos rette afdeling.

2. virksomhederne gives en rimelig svarfrist til at besvare de ofte omfattende oplysningsskemaer, som i vidt omfang nødvendiggør intern koordination og drøftelser i koncernen.

Side 4

Foreningerne besvarer gerne eventuelle spørgsmål, som ovenstående måtte give anledning til.

Journalnr. 351/01

Dok. nr. 240958-v2

Med venlig hilsen

Rikke Friborg – Finansrådet

Susanne Gren Harstad – Forsikring & Pension

Heidi Holmberg – Realkreditforeningen

Peter Holm – Realkreditrådet

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Sagsnr. 09-51
Vores ref. LRI/lgy
Deres ref.

*Sendes kun pr. e-mail til Stine Bredahl Kristiansen, sbk@ks.dk,
og Kirsten Levinsen, kle@ks.dk.*

Den 27. november 2009

Høring vedr. konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter

LO har modtaget høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter. LO har følgende bemærkninger hertil:

En utilstrækkelig konkurrencelov herhjemme kan medføre, at forbrugerne kommer til at betale for meget for varer og tjenester, hvilket påvirker lønmodtagernes købekraft negativt. Dertil kommer, at manglende konkurrence også hæmmer innovation og produktudvikling.

Undersøgelser fra Konkurrencestyrelsen viser, at konkurrencen i Danmark fortsat ikke er så effektiv som i de bedste OECD-lande. LO har derfor løbende peget på behovet for stramning af den danske konkurrencelov. Det gælder særligt en væsentlig nedsættelse af den nedre grænse for anmeldelsespligt for fusioner, da det vil forhindre, at en stor dominerende virksomhed gradvist kan opkøbe mindre konkurrenter uden at blive omfattet af reglerne om fusionskontrol. LO har ydermere foreslået indførsel af mulighed for gruppesøgsmål og indhentning af oplysninger fra enkelte virksomheder til brug for sektorundersøgelser.

LO kan derfor støtte forslaget til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter.

Et opmærksomhedspunkt er dog, at der indføres frie bogpriser fra den 1. januar 2011.

Med venlig hilsen

Lizette Risgaard

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V
Att.: Fuldmægtig Stine Bredahl Kristiansen

Sende pr. e-post: sbk@ks.dk og kle@ks.dk

**Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om
ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter – J.nr. 4/0102-0200-0873**

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling har den 10. november 2009
modtaget Konkurrencestyrelsens e-post vedrørende ovenstående.

Videnskabsministeriet har ikke bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

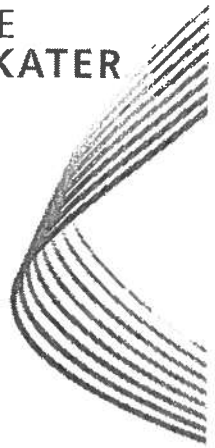
Marianne Jøker Thorsen
Chefkonsulent

27. november 2009

Ministeriet for Videnskab
Teknologi og Udvikling
Bredgade 43
1260 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post vtu@vtu.dk
Netsted www.vtu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Sagsbehandler
Marianne Jøker Thorsen
Telefon 3395 5243
Telefax 7226 5546
E-post mjt@vtu.dk

Sagsnr. 06-008903
Dok nr. 1135030
Side 1/1

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

27. november 2009

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter (Ændret fusionskontrol m.v.).

1. Indledning

Konkurrencestyrelsen har den 10. november 2009 (j.nr. 4/0102-0200-0873) sendt udkast til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter (Ændret fusionskontrol m.v.) med anmodning om eventuelle bemærkninger senest den 27. november 2009.

Lovforslaget indgår i regeringens konkurrencepakke, som tillige indeholder forslag til lov om håndhævelse af udbudsreglerne m.v. Lovpakken har til formål at styrke konkurrencen på offentlige og private markeder.

Det fremgår af høringen, at lovforslaget forventes fremsat for Folketinget ultimo januar 2010.

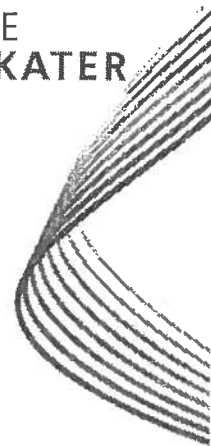
Forslaget om ændring af konkurrenceloven angår primært ændring af reglerne om fusionskontrol og baserer sig på Fusionsudvalgets anbefalinger, jf. rapporten fra udvalget om ændring af fusionskontrolreglerne afgivet i december 2008.

Herudover indeholder forslaget en række øvrige initiativer, som har til formål at effektivisere håndhævelsen af konkurrenceloven.

Forslaget om ændring af benzinforhandlerkontraktloven angår ophævelse af en åbenbar uhensigtsmæssig bestemmelse om ligebehandling af konkurrenter.

Nedenfor under pkt. 2 og 3 er der redegjort for Danske Advokaters generelle bemærkninger og bemærkninger til de enkelte forslag. Pkt. 4 indeholder Danske Advokaters bemærkninger vedrørende forslaget om ændring af benzinforhandlerkontraktloven.

Lovudkastets nærmere indhold vil af tids- og pladsmæssige hensyn ikke blive gennemgået og kommenteret i detaljer, ligesom det nærmere indhold alene vil blive omtalt, hvor konteksten nødvendiggør dette.

2. Generelle bemærkninger

Det er karakteristisk, at den overvejende del af ændringsforslagene, og i særdeleshed de mest indgribende ændringer, alle er udtryk for en skærpelse af konkurrencemyndighedernes indgrebsbeføjelser over for virksomhederne. Eksempelvis vil Konkurrencestyrelsen med lovforslaget få en betydelig udvidet adgang til at kontrollere strukturudviklingen i dansk erhvervsliv via de markant sænkede tærskler for fusionskontrol, hjemmel til at foretage sektorundersøgelser, ligesom der vil ske øget offentliggørelse af afsagte domme m.v. om konkurrenceret.

Forslaget ligger herved på linje med de successive og omfattende ændringer af konkurrenceloven, som er gennemført siden lovens vedtagelse i 1997, og som i helt overvejende grad har medført, at myndighedernes indgrebskompetencer og efterforskningsredskaber er blevet forbedret, mens der ikke som sådan har været særskilt fokus på virksomhedernes retssikkerhed.

Særligt i lyset af, at der med de foreslåede ændringer vil ske et markant løft i antallet af sager, som Konkurrencestyrelsen vil skulle behandle, er der grund til, at man af hensyn til retssikkerheden får indført regler, som er med til at understøtte og udbygge virksomhedernes retssikkerhed i forbindelse med konkurrencemyndighedernes behandling af sagerne. Virksomhedernes retssikkerhed tilgodeses bl.a. ved, at der skabes en tilstrækkelig grad af forudsigelighed og transparens i myndighedernes sagsbehandling, således at det bliver lettere at forudsige myndighedernes afgørelser og dermed at forsvare sig mod dem. Samtidig viser erfaringerne, at åbenhed og transparens i processerne er med til i væsentlig grad at understøtte, at kvaliteten i myndighedernes afgørelser forbedres.

Efter Danske Advokaters opfattelse er der behov for en større grad af transparens og dialog i konkurrencesagerne. Dette kan sikres ved indførelse af et krav om, at der i konkurrencesagerne skal afgives en "klagepunktsmeddelelse", som er en begrundet udtalelse om myndighedernes betænkeligheder i de sværere sager. Denne klagepunktsmeddelelse, som kendes fra EU systemet, skal så danne grundlag for den videre diskussion mellem myndighederne og virksomheden med henblik på at sikre, at afgørelserne træffes på det rigtige grundlag og dermed sikre kvaliteten og samtidig sikre, at der bliver en reel mulighed for at udveksle juridiske og økonomiske synspunkter.

I fase II-sager anbefaler Fusionsudvalget, at Konkurrencerådet skal afgive en meddelelse, der påpeger de elementer ved fusionen, som vurderes at kunne indebære, at den effektive konkurrence hæmmes ubetydeligt. En sådan meddelelse skal fremsendes til de deltagende virksomheder så hurtigt som muligt, og i henhold til lovforslaget vil Konkurrencestyrelsen i en vejledning nærmere beskrive proceduren for afgivelse af en sådan meddelelse.

Klagepunktsmeddelelsen er et institut, som hidrører fra EU-konkurrenceretten, hvor Europa Kommissionen i alle sager, hvor Kommissionen har betænkeligheder, skal udarbejde en klagepunktsmeddelelse, som er en skriftlig og faktuel underbygget begrundelse for, hvorfor en sag rejser betænkeligheder. Det er herefter på grundlag af denne klagepunktsmeddelelse, at virksomheden får mulighed for at forsvare sig og kommentere sagen, før Kommissionen i en endelig beslutning tager stilling til, om de oprindelige betænkeligheder fortsat gør sig gældende.

I de danske konkurrencesager, herunder fusionssagerne, har det i takt med, at sagernes omfang og kompleksitet vokser, i stigende grad været et problem, at virksomhederne ikke før kort før den endelige rådsbehandling har fået et udkast til en skriftlig begrundelse for myndighedernes vurdering i form af et høringsnotat, som er skrevet sideløbende med, at parterne har drøftet sagen og eventuelt forhandlet tilsagn mv. Det er et problem, at virksomhederne ikke meget tidligere i forløbet får en begrundet redegørelse for, hvilke konkurrenceretlige problemer, der identificeres i deres sager. I dag må virksomhederne reelt "føle sig frem", mens styrelsen arbejder med sine undersøgelser. Det betyder, at væsentlige faktiske, juridiske og økonomiske forhold først kommer frem på et så sent tidspunkt, at det reelt ikke kommer til at påvirke Konkurrencestyrelsens eller rådets afgørelse. Det går ud over både kvaliteten i afgørelserne og virksomhedernes retssikkerhed.

Den klagepunktsmeddelelse i svære fusionssager, som omtales i lovforarbejderne, er et så væsentlig og vigtigt kvalitetssikrings- og retssikkerhedsinstrument, at det skal gælde i alle sager, ligesom det skal lovfæstes og ikke bare omtales indirekte som en mulighed i bemærkningerne.

Det er derfor Danske Advokaters anbefaling, at der som led i konkurrencepakken indføres en lovfæstet bestemmelse om, at Konkurrencestyrelsen som led i behandlingen af en sag, og i tillæg til de gældende høringsregler i § 15 a, skal udarbejde en klagepunktsmeddelelse i sager, som ikke uden videre kan afvises. Denne klagepunktsmeddelelse vil herefter danne grundlaget for den videre dialog mellem virksomheden og myndigheden og vil dermed give virksomhederne en betydelig bedre retsstilling end i dag, hvor de først modtager det skriftlige grundlag for sagen så sent, at "høringen" efter § 15 a i vidt omfang er illusorisk.

Det er derfor også anbefalingen, at klagepunktsmeddelelsen ikke blot skal være gældende i fusionssagerne, men bør være en fast bestanddel af alle sager, hvor myndighederne vil gribe ind over for en given adfærd.

I fusionssagerne anbefales, at der indføres en frist for Konkurrencerådets afgivelse af meddelelse på maksimalt 20 dage fra tidspunktet, hvor sagen overgår til fase II. Meddelelsens indhold bør være præklusivt for de konkurrencebegrænsende elementer ved fusionen, således at der ikke efterfølgende kan rejses indsigelser mod forhold, som ikke var beskrevet i klagepunktsmeddelelsen, men dog således, at myndighederne om nødvendigt kan udstedes en "supplerende klagepunktsmeddelelse", således som det også kendes fra EU-retten.

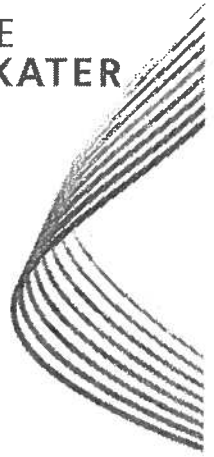
Som nævnt anser vi klagepunktsmeddelelsen for at være et så væsentligt element i styrkelsen af virksomhedernes retsstilling, at den skal være obligatorisk ikke bare i fusionssagerne, men også alle øvrige sager, som behandles efter Konkurrencelovens forbudsbestemmelser, primært §§ 6 og 11, og hvor myndighederne finder grundlag for at gøre indsigelser mod virksomhedernes adfærd mv. Da der ikke er nogen fast tidsfrist for myndighedsbehandlingen i disse sager, kan der ikke siges noget bestemt om, hvornår klagepunktsmeddelelsen skal udsendes, men som det gælder ved Europa-Kommissionen skal klagepunktsmeddelelsen udarbejdes, når myndigheden har dannet sig sit første indtryk af sagens problemer, og inden der er udarbejdet udkast til afgørelse under nogen form, og der bør gives virksomheden 1-2 måneder til at besvare klagepunktsmeddelelsen, ligesom der bør være mulighed for også mundtlig drøftelse af svaret med Konkurrencestyrelsen.

Herudover har det vist sig, at arbejdsfordelingen mellem styrelsen og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (herefter SØK) ikke fungerer, hvilket betyder, at sagerne "behandles to gange" med fuld efterforskning i såvel det administrative som strafferetlige system, hvilket skaber ikke bare betydelige retssikkerhedsmæssige problemer, men påfører også virksomhederne betydelige omkostninger.

Retssikkerhedslovens § 9 indebærer, at Konkurrencestyrelsen i sager, hvor der opstår en "rimelig mistanke" om en overtrædelse af Konkurrenceloven, som kan medføre straf, skal overlade den videre undersøgelse til SØK. § 9 skal sikre, at virksomhederne får den retssikkerhedsmæssige beskyttelse, som de straffeprocessuelle regler tilsigter i efterforskninger, som kan føre til straf, samtidig med, at virksomhedernes ret til at undgå selvinkriminering understøttes.

På trods af bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 9 har der udviklet sig en praksis, hvor Konkurrencestyrelsen og -rådet har behandlet sager og truffet afgørelse i disse, uanset at det på et tidligt tidspunkt i sagsbehandlingen har stået klart, at disse ville ende hos SØK med henblik på tiltalerejsning.

Reelt har der udviklet sig en "dobbeltproces" for virksomhederne, såfremt strafansvar kan blive aktuelt i den pågældende sag. Først en proces, hvor Konkurrencestyrelsen administrativt efterforsker en konkret sag, hvilket udmønter sig i en administrativ afgørelse fra Konkurrencerådet. Herefter overdrages sagen inklusive Konkurrencerådets afgørelse til SØK, som foretager selv-

stændig efterforskning af samme potentielle overtrædelse med henblik på at nå frem til egen afgørelse.

Der er således tale om en dobbelt behandling af præcis samme sag. Dette er allerede af omkostningsmæssige forhold ikke acceptabelt.

En sådan dobbeltproces er imidlertid også retssikkerhedsmæssig stærkt betænkelig for virksomhederne.

For det første bliver den samlede sagsbehandlingstid urimelig lang, og det er i sig selv urimeligt, at virksomhederne skal igennem den samme proces to gange og bruge unødige ressourcer i denne sammenhæng og udstilles i medierne i to omgange med den virkning, at omverdenen ofte oplever det som to sager. Processerne bliver desuden ført efter to forskellige processuelle regelsæt, nemlig efter forvaltningsloven ved myndighedernes efterforskning og efter retsplejeloven ved politiets efterforskning, hvilket er uhensigtsmæssigt.

For det andet, og dette er nok det vigtigste, er forholdet, at en forudgående forvaltningsretlig afgørelse, som fastslår en lovovertrædelse, ikke kan undgå at få en betydning og påvirke den strafferetlige efterforskning. Afgørelsen fra Konkurrencerådet får en præjudicerende virkning i forhold til SØK's efterforskning, da indholdet af afgørelsen ikke kan undgå at påvirke de efterforskende medarbejdere hos SØK. Dette rejser et retssikkerhedsmæssigt problem.

En verserende sag ved Konkurrencestyrelsen er alvorlig for den pågældende virksomhed, hvorfor virksomhedens ledelse kan føle behov for at udtale sig og korrigere Konkurrencestyrelsens vurdering og fortolkning af sagsmaterialet, selvom der ikke er pligt til at udtale sig. Såfremt virksomhederne udtaler sig, består der en åbenbar risiko for selvinkriminering i forhold til den senere straffesag hos SØK. Vælger en virksomhed omvendt ikke at udtale sig, fordi man ikke ønsker at inkriminere sig selv, kan resultatet være, at afgørelsen fra Konkurrencerådet ikke er udtryk for, hvad der reelt er foregået, men alene en subjektiv udlægning fra myndighedernes side på et hændelsesforløb. Dermed risikerer virksomhederne i den strafferetlige efterforskning at blive mødt med en forvaltningsmyndigheds autoritative udlægning af faktum, som virksomheden af hensyn til at undgå selvinkriminering har måttet afholde sig fra at kommentere på i de forvaltningsmæssige procedurer.

Det har aldrig været hensigten, at Konkurrencestyrelsen og -rådet på denne måde har skullet "forberede" den efterfølgende strafferetlige sag ved at udarbejde deres vurdering heraf, og denne praksis er retssikkerhedsmæssigt dybt betænkelig.

Efter Danske Advokaters opfattelse er den mest nærliggende løsning at skrive direkte i loven, at Konkurrencestyrelsen må afgøre, om der er tale om en straffesag, og i givet fald sende sagen direkte til SØK. Vælger man at sende sagen til behandling i rådet, kan den omvendt ikke bagefter overgå til behandling af SØK. Herudover vil det være passende, at styrelsen træffer beslutning om, hvorvidt en sag skal sendes til SØK, senest 6 måneder fra et eventuelt kontrolbesøg.

3. Bemærkninger til de enkelte forslag til ændring af konkurrenceloven

Nr. 1 (§ 7, stk. 2)

Den nuværende bestemmelse undtager prisaftaler, herunder videresalgspisafalter og tilbudskoordinering. Med forslaget suppleres disse undtagelser af aftaler om begrænsning af produktion og salg samt opdeling af markeder eller kunder. Begge de nye undtagelser er i overensstemmelse med Kommissionens bagatelmeddelelse punkt 11, stk. 1. Når man nu lægger op til, at undtagelserne til den danske bagatelgrænse skal minde om undtagelserne fra Kommissionens bagatelmeddelelse, burde man overveje at slette forslaget § 7, stk. 2, nr. 4 (den nuværende bestemmelses § 7, stk. 2, nr. 2).

Nr. 2 (§ 11 a)

Ingen bemærkninger.

Nr. 3 (§ 12, stk. 1, nr. 1)

Til nedsættelsesniveauet har Danske Advokater som sådan ikke bemærkninger.

Af hensyn til sammenhængen i de to tærskelværdibestemmelser findes det, at den nationale tærskelværdi også for fusioner, der baserer sig på både virksomhedernes omsætning i Danmark og på globalt plan, burde nedsættes tilsvarende for så vidt angår den danske omsætning. Hermed vil særligt grænseoverskridende fusioner med (mindre) danske virksomheder ligeledes være omfattet af fusionskontrol. Dette vil særligt have betydning for nichemarkeder.

Nr. 4 (§ 12, stk. 5)

Udgangspunktet for virksomhederne bør af retssikkerhedsmæssige hensyn være, at når der er foretaget en korrekt vurdering af anmeldelseskrav som følge af en transaktion, vil en anmodning om henvisning af en transaktion ikke medføre, at der herved kan opstå anmeldelsespligt i Danmark. Såfremt der ved henvisning opstår krav om anmeldelsespligt i Danmark, vil der de facto ske en udvanding af det gældende one-stop shop princip, hvilket må anses som en unødvendig retsikkerhed for virksomhederne, der ligeledes må påregne forlænget sagsbehandlingstid samt øgede omkostninger til behandling af eventuelle konkurrenceretlige betænkeligheder.

Nr. 5 (§ 12 c, stk. 1)

Hjemlen for muligheden for forenklet anmeldelse kunne med fordel indsættes i § 12 b, stk. 3, i forbindelse med, at begrebet indføres i dansk fusionskontrol.

Herudover findes det ikke klart, hvortil "m.v." henviser. Der bør i stedet indsættes en henvisning til § 12 e, hvor muligheden for fastsættelse af vilkår eller påbud reguleres.

Danske Advokater finder det generelt hensigtsmæssigt, at de danske regler også på dette punkt nu tilnærmes EU-reglerne, herunder spørgsmålet om vurderingen af eventuelle tilbudte vilkår og accessoriske begrænsninger.

Nr. 6 (§ 12 c, stk. 3)

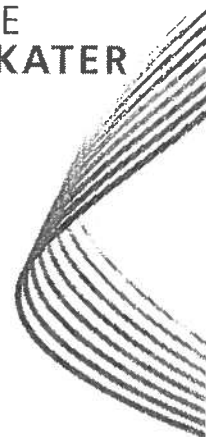
Ingen bemærkninger til præciseringen.

Nr. 7 (§ 12 c, stk. 7 og 8)

Danske Advokater finder det hensigtsmæssigt at ophæve muligheden for håndsgodkendelse og i stedet indføre mulighed for forenklet anmeldelse i ukomplicerede sager. Det bemærkes, at omfanget af de oplysninger, der vil skulle afgives af i forbindelse med en forenklet anmeldelse, bør fastsættes til et absolut minimum.

Nr. 8 (§ 12 d)

Med ændringen ensrettes fristerne med de grundlæggende frister på 25 henholdsvis 90 hverdage, der gælder efter fusionskontrollforordningen. Ændringen medfører en betydelig forlængelse af Konkurrencestyrelsens tidsramme for behandling af anmeldelser, herunder muligheden for fristforlængelse for fase II sager med op til 20 dage.

Den foreslåede forlængelse af Konkurrencestyrelsens tidsramme for sagsbehandlingen findes betydelig, ikke mindst henset til at sagerne til behandling i Konkurrencestyrelsen alt andet lige må forventes at være af mindre omfang end de sager, der behandles i Kommissionen. Konkurrencestyrelsens mulighed for at foretage en vurdering af eventuelle konkurrencemæssige betæneligheder på fuldt oplyst grundlag samt ensretning med Kommissionens sagsbehandlingsfrister findes dog at veje tungt.

Det findes ikke hensigtsmæssigt, at der ikke er mulighed for fristforlængelse på grund af afgivelse af tilsagn for fase I sager. Det er ofte i fusionssager ikke altid fra starten af processen klart, hvorvidt Konkurrencestyrelsen anser en anmeldt fusion for problematisk, og dermed vil kræve tilsagn for at godkende fusionen. Den manglende mulighed for i sådanne tilfælde ved aftale at forlænge tidsfristen i fase I sager må forventes at bevirke, at en række sager må overgå til fase II behandling, hvilket vil kunne medføre en helt uforholdsmæssig lang forlængelse af Konkurrencestyrelsens tidsfrist for afgørelse af sagen.

Nr. 9 (§ 12 f, nyt stk. 2)

Det er ifølge bestemmelsen ikke et krav, at Konkurrencerådets afgørelse bygger på afgivne urigtige eller vildledende oplysninger. Det fremgår dog af bemærkningerne, at tilbagekaldelse kan ske *"hvis det efterfølgende viser sig, at godkendelsen baserer sig på urigtige eller vildledende oplysninger fra en eller flere af de deltagende virksomheder"*. I forhold til den eksisterende bestemmelse i § 12 f, stk. 1 (*"væsentlig" omfang bygger på urigtige eller vildledende oplysninger*) er der således tale om en skærpelse.

Den anførte 2-ugers frist for indgivelse af en fuld anmeldelse, såfremt fusionen er gennemført, findes urealistisk kort. Det må antages, at indgivelse af en fuld anmeldelse i normaltilfældet vil kræve ikke mindre end 4 uger. Det bemærkes hertil, at det er i virksomhedernes interesse, at en anmeldelse indgives hurtigst muligt, og idet der, jf. bemærkningerne, blot skal være tale om, at Konkurrencestyrelsens godkendelse har været baseret på oplysningerne – ikke at oplysningerne har været væsentlige for godkendelsen.

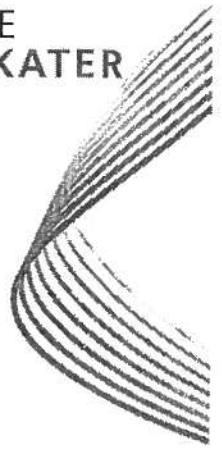
Herudover giver skærpelsen ikke anledning til bemærkninger.

Nr. 12 (§ 13)

Danske Advokater hilser den forbedrede opstilling i § 13, stk. 2, velkommen. Det er imidlertid fortsat væsentligt særligt vedrørende Konkurrencerådets og Konkurrenceankenævnets afgørelser, at den hidtidige praksis med ekstrahering af fortrolige oplysninger for de virksomheder, som omtales i afgørelserne, bliver opretholdt. Danske Advokater formoder, at dette fortsat vil være tilfældet, da der ikke ses at være ændringer til den nuværende konkurrencelovs § 13, stk. 4.

Et særligt emne er, om Konkurrencestyrelsens efterhånden mange beslutninger med hjemmel i § 14, stk. 1, 3. pkt., tillige bør omfattes af kataloget i den nye udformning af konkurrencelovens § 14, stk. 2.

Det er Danske Advokaters opfattelse, at dette bør være tilfældet også af hensyn til den eller de virksomheder, som er blevet undersøgt. Eventuelt kan der ske en supplerende ekstrahering af parterne. I de seneste år er der ikke offentliggjort mange afgørelser fra Konkurrencerådet, idet Konkurrencerådet ikke har fået forelagt særligt mange sager til afgørelse. Dette taler yderligere for, at også beslutninger efter § 14, stk. 1, 3. pkt., bør offentliggøres med henblik på at sikre oplysning om udvikling i retspraksis. Endelig taler det med styrke for at offentliggøre beslutninger efter § 14, stk. 1, 3. pkt., at bestemmelsen er blevet anvendt såvel til at afvise sager ud fra ressourcemæssige grunde som efter en lang og dybdegående materiel vurdering. Der er ek-

sempler på, at der fra Konkurrencestyrelsens side er foretaget langvarig sagsbehandling, og at der bl.a. er udarbejdet udkast til afgørelse, hvorefter sagen alligevel er sluttet efter § 14, stk. 1, 3. pkt. Når bestemmelsen er blevet brugt på denne måde, rummer beslutninger om afvisning naturligvis et bidrag til oplysning om praksis inden for konkurrenceretten i Danmark.

Danske Advokater skal dog bemærke, at det findes mere hensigtsmæssigt at begrænse anvendelsen af § 14, stk. 1, 3. pkt., til at angå afvisning af sager ud fra ressourcemæssige forhold. Det burde ikke være muligt at anvende § 14, stk. 1, 3. pkt., efter det tidspunkt, hvor der er udarbejdet en klagepunktsmeddelelse/foreligger et udkast til afgørelse. Hensynet til de virksomheder, som er blevet undersøgt i en sag, taler for, at der i sådanne forløb bør træffes afgørelse om, hvorvidt der foreligger eller ikke foreligger en krænkelse af konkurrencelovens materielle bestemmelser. En sådan afgørelse vil kunne indbringes for Konkurrenceankenævnet og efterfølgende for domstolene, men vil ved undladt indbringelse være endelig. Heroverfor står, at Konkurrencestyrelsen ikke ses at være forhindret i måske i flere år efter en § 14, stk. 1, 3. pkt.-beslutning på ny at tage spørgsmålet i sagen op, uanset den eller de undersøgte virksomheder har fået det klare indtryk, at der ikke materielt forelå nogen overtrædelser.

Nr. 13 (§ 15 d)

Konkurrencestyrelsens mulighed for at foretage generelle undersøgelser efter behov og på grundlag af åbne kilder eller almindelige spørgeundersøgelser giver ikke som sådan anledning til bemærkninger.

Idet der imidlertid nu skabes udtrykkelig hjemmel til at pålægge virksomhederne en sanktionspligt til at medvirke hertil ved henvisning til lovens §§ 17 og 18 må nævnes, at sådanne undersøgelser, alt efter hvorledes de tilrettelægges, kan indebære ganske betydeligt ressourceforbrug og dermed omkostninger for virksomhederne. Den af Europa-Kommisionen foretagne Pharmaceutical Sektor Inquiry, iværksat i januar 2008, er et eksempel på, at virksomhederne under urimelige forhold er pålagt, hvad mange vil betegne som eksorbitante og uproportionale omkostninger. Der er ikke alene økonomiske, men også retssikkerhedsmæssige betænkeligheden ved at udstrække en pligt til at give oplysninger fra det oprindelige område (nemlig som led i og motiveret af behovet for at sikre overholdelse af konkurrencereglerne) til en bestemmelse, der reelt giver Styrelsen carte blanche til at kræve oplysninger uden nogen form for afgrænsning - og dermed mulighed for legalitetskontrol - af omfanget.

Det henstilles derfor, at iværksættelse af en sådan undersøgelse, hvor indhentelse af oplysninger er sanktioneret, kræver dels en formel begrundet beslutning truffet af Rådet, dels en klar, lovbestemt motivering for, hvorfor undersøgelsen er indiceret, og at der samtidig indføres et krav, hvis overholdelse kan påklages, om at undersøgelsen skal tilrettelægges på en måde, der ikke unødigt belaster virksomhederne.

Disse bemærkninger vedrører tillige den sædvanlige oversigt over konsekvenser for erhvervslivet, for så vidt som anvendelse af hjemlen til at foretage sektorundersøgelser potentielt kan indebære betydelige omkostninger.

Nr. 18 (§ 23)

Særligt med hensyn til spørgsmålet om sanktioner, jf. bestemmelsen i § 23, bemærkes, at netop spørgsmålet om sanktionsmuligheder vil være et helt centralt tema til overvejelse og drøftelse i forbindelse med det kommende arbejde i det nye udvalg om konkurrencelovgivningen.

Nr. 19 (Kapitel 9 b – gruppesøgsmål)

Med indførelse af muligheden for at udpege Forbrugerombudsmanden som grupperepræsentant kan gruppesøgsmål om erstatningskrav efter konkurrenceloven nu føres efter den såkaldte

frameldingsmodel (opt-out). Herved gives det offentlige mulighed for at rejse erstatningssager for overtrædelse, uden at skulle finde de konkrete personer, der har lidt et tab herved.

Der er fare for, at pres fra forbrugerinteressegrupper vil kunne medføre iværksættelse af et søgsmål, der er "gratis" for forbrugerne, mens den sagsøgte virksomhed vil skulle bruge mange ressourcer på behandling af sagen, hvortil kommer eventuel negativ presseomtale. Det bemærkes herved ligeledes, at misbrug af dominerende stilling således er et objektivi begreb, der ikke kræver en culpøs handling.

Danske Advokater finder derfor, at det bør fremgå tydeligt af bemærkningerne, at betingelserne for at anlægge denne typer sager naturligvis skal være opfyldt, jf. retsplejelovens § 254 e.

4. Forslaget om ændring af benzinforhandlerkontraktloven

Med hensyn til benzinforhandlerkontraktloven bemærkes, at det efter Danske Advokaters opfattelse bør overvejes helt at ophæve denne lov.

Som anført i lovforslagets bemærkninger går den foreslåede ændring ud på at ophæve en åbenbar uhensigtsmæssig bestemmelse om ligebehandling af konkurrenter, der er egnet til at begrænse konkurrencen på markedet for salg af motorbrændstoffer.

Imidlertid synes tiden at være løbet fra flere af lovens bestemmelser, herunder kravet om særskilte kontrakter.

Hertil kommer, at det må anses for tvivlsomt, om benzinforhandlerkontraktloven er i overensstemmelse med EU-retten, henset til at den på flere punkter opstiller skærpede regler i forhold til, hvad EU-reglerne tilsiger.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
vicedirektør/retschef

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

27. november 2009

Via e-post

Konkurrencestyrelsen
Att.: Stine Bredahl Kristiansen
Via epost: sbk@ks.dk

Vedr.: Udkast til lovforslag om ændring af konkurrenceloven m.m. (fusionskontrol).

Tak for muligheden for at kommentere et udkast til lovforslag om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter (ændret fusionskontrol m.v.).

Bryggeriforeningen har ingen bemærkninger til de dele af forslaget, der vedrører frie bogpriser og benzinforhandlerkontrakter, jf. § 1, nr. 21 og § 2.

Bryggeriforeningen skal indledningsvist bemærke, at det er yderst positivt, at der ikke fremlægges forslag om at ændre eller fjerne anmeldelsesinstrumentet i lovens § 8, stk. 2 og § 9, der i høj grad er medvirkende til at skabe sikkerhed og ro om de nuværende konkurrenceregler.

Endelig, og som en sidste generel bemærkning, skal Konkurrencestyrelsen opfordres til at udstede en samlet bekendtgørelse af konkurrenceloven, når nærværende udkast til lovforslag er vedtaget, da en sammenskrevet udgave i form af en lovebekendtgørelse i høj grad øger brugervenligheden.

Bemærkninger til de konkrete forslag:

§ 1, nr. 1. Ændring af § 7, stk. 2. Bryggeriforeningen kan støtte det foreslåede tekstforslag, der vil indebære, at aftaler mellem virksomheder om kunde- og/eller markedsdeling er forbudt, hvad enten virksomhederne er store eller små. Forslaget vil dermed ikke blot øge konkurrence på markedet, det vil også ligestille virksomhederne.

§ 1, nr. 2. Ændring af § 12, stk. 5. Konkurrencestyrelsen foreslår, at den øvre tærskel reduceres med mere end 76% til 900 mio. DKK, og at den nedre tærskel reduceres med 66% til 100 mio. DKK.

Det er en meget voldsom reduktion af tærsklerne, og det vil betyde, at mange flere virksomheder (fusioner) vil igennem en omfattende og tung fusionskontrol, uagtet at de fleste formentlig er uden betydning for konkurrencen på det relevante marked. Derfor skal dette forslag også ses i sammenhæng med forslaget om at indføre en forenklet procedure, jf. § 1, nr. 5 om ændring af § 12.

Baggrunden for at sætte tærsklerne ned er hverken begrundet i manglende konkurrence eller i konstaterede problemer, men er alene begrundet i, at tærsklerne i visse andre lande er noget lavere end de nuværende danske. Følgelig bør tærsklerne være på samme niveau som sammenlignelige lande som fx Finland i stedet for til et niveau med de lande med de laveste tærskler.

Konkurrencestyrelsens forslag bliver imidlertid mere problematisk, når det af bemærkningerne til forslaget fremgår, at det skyldes et ønske om at "...gøre den danske fusionskontrol lige så effektiv

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

som i sammenlignelige lande...”, jf. bemærkninger punkt 2.3. Et prisværdigt formål, men det har imidlertid ikke nogen direkte sammenhæng med tærsklerne. Hvis Konkurrencestyrelsens argumentation skulle tages bogstaveligt, ville det betyde, at fusionskontrollen var mest effektiv ved de små fusioner (lave tærskler) og mindst effektiv ved de store fusioner; men kontrollens effektivitet er vel uafhængig af tærsklens niveau.

§ 1, nr. 5 og nr. 7 om ændring af § 12c, stk. 1 samt stk. 7 og 8. Samtidig med at tærsklerne foreslås at blive sat ned, er der her et forslag om, at Konkurrencestyrelsen kan godkende en fusion efter en forenklet procedure. Af bemærkningerne fremgår det, at forslaget skyldes de foreslåede lavere omsætningstærskler. Et forslag om at indføre en forenklet procedure har vel snarere baggrund i et ønske om at undgå administrative byrder.

At forslaget skal ses i sammenhæng med, at der samtidig foreslås en reduktion af tærsklerne, viser, at der netop ikke bør ske en reduktion af tærsklerne. Det skyldes, at forslaget alene kommer i erkendelse af, at de foreslåede lavere tærskler vil indebære, at mange nye fusioner vil skulle underlægges en administrativ tung fusionskontrol, selvom det allerede ved fusionens anmeldelse er åbenbart, at den ikke vil give anledning til at hæmme konkurrencen. Med andre ord vil forslaget om at reducere tærsklerne alene indebære øgede administrative byrder for såvel de fusionerende virksomheder som for Konkurrencestyrelsen, uden nogen positiv merværdi hos dem.

§ 1, nr. 8 om ændring af § 12d. Der foreslås flere tidsfrister i sagsbehandlingen. Bemærkningerne indeholder ikke noget argument for, hvorfor Konkurrencestyrelsen skal forlænge sagsbehandlingen, jf. at nuværende frist på ”senest fire uger” foreslås erstattet med ”senest 25 hverdage”.

Bryggeriforeningen skal foreslå, at der indføres få og klare tidsfrister, og at de udformes således, at Konkurrencestyrelsen ikke pr. automatik ønsker en særskilt undersøgelse, fordi den ellers ikke kan overholde fristen for en endelig afgørelse.

§ 1, nr. 13 om en ny § 15 d. Med forslaget fremgår det, at Konkurrencestyrelsen kan gennemføre såkaldte sektorundersøgelser. Der sker ikke nogen materiel ændring, idet kompetencen allerede er til stede, jf. § 17, stk. 1 og § 18, stk. 1 samt § 14, stk. 1, hvorfor forslaget alene af den grund bør falde bort. Kompetencen til at foranstalte sådanne undersøgelser kan med fordel samles i én bestemmelse. Det bør ligeledes fremgå, at virksomheders og sammenslutningers udgifter som følge af disse undersøgelser godtgøres.

§ 1, nr. 19 om et nyt kapitel 9 b om gruppesøgsmål. Med forslaget kan Forbrugerombudsmanden på vegne af en gruppe indlede erstatningssøgsmål mod enkeltvirksomheder. Bryggeriforeningen kan ikke støtte forslaget, idet det vil indebære, at offentlige myndigheder skal ”agere advokat” for nogle og imod andre.

Med venlig hilsen
BRYGGERIFORENINGEN

Knud Loftlund

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 27. november 2009
J.NR.: 04-014102-09-1491
REF.: rmm-hfe

sbk@ks.dk, kle@ks.dk

Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Ved e-mail af 10. november 2009 har Konkurrencestyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Det er karakteristisk, at den overvejende del af ændringsforslagene, og i særdeleshed de mest indgribende ændringer, alle er udtryk for en skærpelse af konkurrencemyndighedernes indgrebsbeføjelser over for virksomhederne. Eksempelvis vil Konkurrencestyrelsen efter lovforslaget få (1) en betydelig udvidet adgang til at kontrollere strukturudviklingen i dansk erhvervsliv som følge af de markant sænkede tærskler for fusionskontrol, (2) hjemmel til at foretage sektorundersøgelser, ligesom der vil ske (3) øget offentliggørelse af afsagte domme m.v. om konkurrenceret.

Forslaget ligger herved på linje med de successive og omfattende ændringer af konkurrenceloven, som er gennemført siden lovens vedtagelse i 1998, og som i helt overvejende grad har medført, at myndighedernes indgrebskompetencer og efterforskningsredskaber er blevet forbedret, mens der ikke har været særskilt fokus på virksomhedernes retssikkerhed.

Særligt i lyset af at der med de foreslåede ændringer vil ske et markant løft i antallet af sager, som Konkurrencestyrelsen vil skulle behandle, er der en særlig grund til ved denne lovrevision at sikre indførelsen af regler, som understøtter og udbygger virksomhedernes retssikkerhed i forbindelse med konkurrencemyndighedernes behandling af sagerne. Virksomhedernes retssikkerhed tilgodeses blandt af, at der skabes en tilstrækkelig grad af forudsigelighed og transparens i myndighedernes sagsbehandling, således at det bliver lettere at forudsige myndighedernes afgørelser og dermed at forsvare sig mod dem. Samtidig viser erfaringerne, at åbenhed og transparens i processerne er med til i væsentlig grad at understøtte, at kvaliteten i myndighedernes afgørelser forbedres.

I relation til konkurrenceloven er der særligt på to områder behov for at forbedre virksomhedernes retsstilling.

For det første er der behov for at sikre en større grad af transparens og forbedret høring i konkurrencesagerne. Dette skal opnås gennem indførelse af et krav om, at der i konkurrencesagerne skal afgives en "klagepunktsmeddelelse", som er en begrundet udtalelse om myndighedernes bekymringer i sager, som så danner grundlag for den videre diskussion mellem myndighederne og virksomheden.

For det andet har det vist sig, at arbejdsfordelingen mellem styrelsen og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet ("SØK") ikke fungerer, hvilket betyder, at sagerne – og dermed de involverede virksomheder – udsættes for egentlig dobbeltbehandling med fuld efterforskning i såvel det administrative som i det strafferetlige system. Dette skaber ikke blot betydelige retssikkerhedsmæssige problemer, men påfører også virksomhederne betydelige omkostninger.

II. "Klagepunktsmeddelelse"

I fase II-sager anbefaler Fusionsudvalget, at Konkurrencerådet skal afgive en meddelelse, der påpeger de elementer ved fusionen, som vurderes at kunne indebære, at den effektive konkurrence hæmmes ubetydeligt. En sådan meddelelse skal fremsendes til de deltagende virksomheder så hurtigt som muligt, og i henhold til lovforslaget vil Konkurrencestyrelsen i en vejledning nærmere beskrive proceduren for afgivelse af en sådan meddelelse.

Klagepunktsmeddelelsen er et institut, som hidrører fra EU-konkurrenceretten, hvor Europa-Kommissionen i alle sager, hvor Kommissionen har bekymringer, skal udarbejde en klagepunktsmeddelelse, som er en skriftlig og faktuel underbygget begrundelse for, hvorfor en sag rejser bekymringer. Det er herefter på grundlag af denne klagepunktsmeddelelse, at virksomheden får mulighed for at forsvare sig og kommentere sagen, før Kommissionen i en endelig beslutning tager stilling til, om de oprindelige bekymringer fortsat gør sig gældende.

I de danske konkurrencesager, herunder ikke mindst fusionssagerne, har det i takt med, at sagernes omfang og kompleksitet vokser, i stigende grad været et problem, at virksomhederne først kort før den endelige rådsbehandling får tilstillet et udkast til en skriftlig begrundelse for myndighedernes vurdering. Dette sker i form af et høringsnotat, som er skrevet sideløbende med, at parterne har drøftet sagen og eventuelt forhandlet tilsagn m.v. Det er et problem, at virksomhederne ikke meget tidligere i forløbet får en begrundet redegørelse for de konkurrenceretlige problemer, der identificeres i deres sager, således at virksomhederne får en reel mulighed for at medvirke til at løse problemerne, f.eks. ved at belyse de faktiske forhold og/eller at identificere relevante tilsagn. Under den eksisterende ordning kan virksomhederne ikke gøre andet end reelt at "føle sig frem", mens styrelsen arbejder med sine undersøgelser.

Den klagepunktsmeddelelse i svære fusionssager, som omtales i lovforarbejderne, er et så væsentlig og vigtigt retssikkerhedsinstrument, at klagepunktsmeddelelsen – og de nærmere procedureregler – efter Advokatrådets opfattelse bør lovfæstes i forbindelse med lovreformen, således at Konkurrencestyrelsen som led i behandlingen af en sag, og i tillæg til de gældende høringsregler i § 15 a, skal udarbejde en klagepunktsmeddelelse i sager, som ikke uden videre kan afvises. Denne klagepunktmeddelelse vil herefter danne grundlaget for den videre dialog mellem virksomheden og myndigheden og vil dermed give virksomhederne en betydelig bedre retsstilling end i dag, hvor de først modtager det skriftlige grundlag for sagen så sent, at ”høringen” efter § 15 a ofte er illusorisk, fordi der ikke er den fornødne tid til rådighed for at løse problemerne.

Det er desuden anbefalingen, at klagepunktsmeddelelsen ikke blot skal indføres i fusionssagerne, men bør være en fast bestanddel af alle sager, hvor myndighederne vil gribe ind over for en given adfærd efter konkurrencelovens §§ 6 og 11.

I fusionssagerne anbefales, at der indføres en frist for Konkurrencerådets afgivelse af meddelelse på f.eks. 20 hverdage fra tidspunktet, hvor sagen overgår til fase II. Meddelelsens indhold bør være præklusivt for de konkurrencebegrænsende elementer ved fusionen, således at der ikke efterfølgende kan rejses indsigelser mod forhold, som ikke var beskrevet i klagepunktsmeddelelsen, men dog således at myndighederne om nødvendigt kan udstedes en ”supplerende klagepunktsmeddelelse”, således som det også kendes fra EU-retten.

III. Myndighedernes efterforskningsprocedure ved sager, der kan medføre strafansvar

Retssikkerhedslovens § 9 indebærer, at Konkurrencestyrelsen i sager, hvor der opstår en ”rimelig mistanke” om en overtrædelse af konkurrenceloven, som kan medføre straf, skal overlade den videre undersøgelse til SØK. § 9 skal sikre, at virksomhederne får den retssikkerhedsmæssige beskyttelse, som de straffeprocessuelle regler tilsigter at give i efterforskninger, som kan føre til straf, samtidig med at virksomhedernes ret til at undgå selvinkriminering understøttes.

På trods af bestemmelserne i retssikkerhedslovens § 9 har der udviklet sig en praksis, hvor Konkurrencestyrelsen og -rådet har behandlet sager og truffet afgørelse i disse, uanset at det på et tidligt tidspunkt i sagsbehandlingen har stået klart, at disse ville ende hos SØK med henblik på tiltalerejsning.

Reelt har der derved udviklet sig en ”dobbeltpoces” for virksomhederne, såfremt strafansvar kan blive aktuelt i den pågældende sag: Først efterforsker Konkurrencestyrelsen administrativt en konkret sag, hvilket udmønter sig i en administrativ afgørelse fra Konkurrencerådet. Herefter overdrages sagen inklusive Konkurrencerådets afgørelse til SØK, som foretager selvstændig efterforskning af samme potentielle overtrædelse med henblik på at nå frem til egen afgørelse.

Der er således tale om en dobbelt behandling af præcis samme sag. Dette er allerede af omkostningsmæssige forhold ikke hensigtsmæssigt.

En sådan dobbeltproces er imidlertid også – som det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedsloven – retssikkerhedsmæssigt stærkt betænkelig for virksomhederne,

For det første bliver den samlede sagsbehandlingstid urimelig lang, og det er i sig selv urimeligt, at virksomhederne skal igennem den samme proces to gange og bruge unødige ressourcer i denne sammenhæng. Processerne bliver desuden ført efter to forskellige processuelle regelsæt, nemlig efter forvaltningsloven ved myndighedernes efterforskning og efter retsplejelovens ved politiets efterforskning, hvilket er uhensigtsmæssigt.

For det andet vil en forudgående forvaltningsretlig afgørelse, som fastslår en lov-overtrædelse, næppe kunne undgå at få en betydning for og påvirke den strafferetlige efterforskning, idet indholdet af Konkurrencerådets afgørelse næppe vil kunne undgå at påvirke de efterforskende medarbejdere hos SØK. Dette rejser et yderligere retssikkerhedsmæssigt problem.

En verserende sag ved Konkurrencestyrelsen er alvorlig for den pågældende virksomhed, hvorfor virksomhedens ledelse kan føle behov for at udtale sig og korrigere Konkurrencestyrelsens vurdering og fortolkning af sagsmaterialet, selvom der ikke er pligt til at udtale sig.

Hvis virksomhederne udtaler sig, består der imidlertid en åbenbar risiko for selvinkriminering i forhold til den senere straffesag hos SØK. Vælger en virksomhed omvendt ikke at udtale sig, fordi man ikke ønsker at inkriminere sig selv, kan resultatet være, at afgørelsen fra Konkurrencerådet ikke bliver udtryk for det reelle begivenhedsforløb, men alene en subjektiv udlægning fra myndighedernes side. Dermed risikerer virksomhederne i den strafferetlige efterforskning at blive mødt med en forvaltningsmyndigheds autoritative udlægning af faktum, som virksomheden af hensyn til at undgå selvinkriminering har måttet afholde sig fra at kommentere i forbindelse med den forvaltningsmæssige procedure.

Advokatrådet anbefaler på den baggrund, at proceduren med den dobbelte efterforskningsproces ændres, således at kun SØK foretager egentlig efterforskning i sager vedrørende mulige overtrædelse af konkurrenceloven, der kan medføre strafansvar. Det bør efter rådets opfattelse fremgå direkte af konkurrencelovens § 14, at så snart Konkurrencestyrelsen har "rimelig grund" til mistanke om en konkurrenceretlig overtrædelse, der kan medføre strafansvar, skal der være pligt til at overlade efterforskningen af den pågældende sag til SØK.

IV. Lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

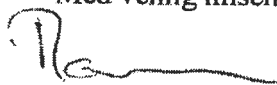
Advokatrådet anbefaler, at hele loven ophæves, da den på flere punkter er i strid med EU-retten, idet den opstiller skærpede regler i forhold til, hvad EU-reglerne tillader. Dette forhold rejser derved såvel spørgsmål om retssikkerhed som spørgsmål om EU-rettens forrang.

Loven blev vedtaget på et tidspunkt, hvor man fandt det formålstjenligt og nødvendigt at beskytte benzinforhandlerne ud over, hvad Kommissionens forordning nr. 1984/83 af 22. juni 1983 om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af eksklusive købsaftaler tilsagde i afsnit III omhandlende aftaler om tankstationer. Forordningens præambel angav, at det stod medlemsstaterne frit for i national lovgivning at fastsætte strammere regler vedrørende bl.a. aftalers løbetid og uopsigelighed, idet forordningen blot fastlagde de yderste tidsmæssige grænser for aftaler om tankstationer.

Den ovenfor nævnte forordning er i dag som bekendt afløst af den vertikale gruppefritagelsesforordning (Kommissionens forordning nr. 2790/1999 af 22. december 1999 om anvendelse af EF-traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af vertikale aftaler og samordnet praksis). Gruppefritagelsen i sin nuværende form indeholder ikke hjemmel for medlemsstaterne til at fastsætte skærpede nationale regler. Tværtimod fremhæves EU-rettens forrang eksplicit i præambelens betragtning 17, idet ingen foranstaltning truffet på grundlag af nationale konkurrenceregler bør være til skade for den ensartede anvendelse af EU-konkurrencereglerne.

Af hensyn til forudsigelighed og ensartet anvendelse af reglerne bør loven derfor efter Advokatrådets opfattelse ophæves.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Konkurrencestyrelsen
Fuldmægtig Stine Bredahl Kristiansen
Nyropsgade 30
1780 København V

Danish Commercial Industries Federation

Høring - forslag til lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter – Sag 4/0102-0200-0873

Konkurrencestyrelsen har ved brev af 10. november 2009 bedt om bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag.

DI Handel støtter generelt tiltag, der har til formål at styrke konkurrencen og fjerne uhensigtsmæssige barrierer for en effektiv drift i handelssektoren.

DI Handel kan af samme årsag tilslutte sig, at ordlyden i lovens § 4, 2. pkt., 2. led ændres som foreslået i det fremsendte udkast. Som loven er formuleret i dag, har det enkelte benzinselskab intet incitament til at give tilskud til forpagtere eller selvstændige forhandlere, der sælger motorbrændstoffer under leverandørens varemærke. Med den foreslåede ændring fjernes en både urimelig og konkurrencebegrænsende bestemmelse.

DI Handel har med beklagelse konstateret, at høringsforslaget ikke i samme moment gør op med en anden særdeles problematisk bestemmelse i Lov om benzinforhandlerkontrakter, nemlig forbuddet mod aftale af varebindinger i lovens § 2.

Hvis målet er at fjerne betydelige barrierer for en effektiv konkurrence på markedet for kiosk og dagligvarehandel, er det helt afgørende, at få ændret denne bestemmelse.

Forbuddet mod varebindinger indebærer, at et benzinselskab ikke kan indgå aftaler om salg og markedsføring af produkter med selvejere eller forpagtere, bortset fra salg af brændstof. Dermed stilles benzinbranchen konkurrencemæssigt ringere end den øvrige detailhandel på kiosk- og dagligvareområdet, når det gælder adgangen til at udnytte stordriftsfordele ved indkøb, gennemføre en samlet markedsføringsstrategi på kædebasis og i det hele taget effektivisere driften.

Forbuddet begrænser muligheden for at optimere driften, sænke omkostningerne og dermed øge fordelene for såvel benzinselskaber, forhandlere og forbrugere.

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377 handel@di.dk
Danmark handel.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18 Sundkrogskaj 20
København V København Ø

CVR: 16 07 75 93

Salg af kiosk og dagligvarer spiller i dag – i modsætning til 1985 hvor loven blev indført – en væsentlig rolle for benzinstationernes drift og økonomi. Benzinstationerne og benzinkæderne er samtidig blevet en væsentlig aktør på dette marked i konkurrence med kæder på dagligvareområdet, 7Eleven m.fl.

Der eksisterer ikke et lignende forbud mod varebindinger på det øvrige marked. De tilsvarende forbud i dansk lovgivning blev ophævet i 2005. Varebindinger er en udbredt og almindelig del af kædedriften på det øvrige kiosk- og dagligvaremarked.

Mens 7Eleven således frit kan aftale varebindinger med sine franchisetagere om kioskvarer og kæderne på dagligvareområdet ligeledes kan aftale loyalitetsbindinger, er benzinselskaberne afskåret fra at foretage lignende aftaler om kioskvarer m.v. med sine selvejere eller forpagtere på benzinstationerne.

Baggrunden for lovens indførelse i 1985 var øjensynlig at sikre størst mulig frihed for den selvstændige forhandler til at indkøbe varer fra forskellige leverandører og således kunne udbyde en større portefølje af produkter til gavn for konkurrencen.

I dag har loven primært den effekt, at dele af kiosk – og dagligvaremarkedet er afskåret fra at organisere et effektivt indkøbs og markedsføringssystem, hvilket er en grundlæggende forudsætning for at kunne konkurrere på det danske dagligvare- og kioskmarked. Lov om benzinforhandlerkontrakters forbud mod varebindinger har været medvirkende til, at stadig flere benzinstationer omdannes til ubemandede stande eller at stationerne bemandes med funktionærer der er ansat i benzinselskaberne. I dag begrænser reglen således selvstændighedskulturen og svækker konkurrencen.

I Norge, hvor forbuddet mod varebindinger ikke eksisterer, er andelen af ubemandede stationer betydeligt mindre end i Danmark. Det bemærkes, at der ikke findes lignende særlig regulering af benzinforhandlerkontrakter i de øvrige EU-lande.

DI Handel skal derfor opfordre til, at forbuddet mod varebindinger i § 2 i Lov om benzinforhandlerkontrakter ophæves og at en sådan ændring inddrages i et kommende lovforslag. Dette vil i tråd med en liberalisering af lukkeloven styrke konkurrencen og produktiviteten på markedet for daglig- og kioskvarer.

Med venlig hilsen

Lars William Wesch
Branchedirektør

Konkurrencestyrelsen
att. Stine Bredahl Kristiansen

Islands Brygge 26
Postbox 1990
2300 København S
tlf. 33 93 20 00
fax 33 32 01 74
hvr@hvr.dk
hvr.dk

26. november 2009

Vedr. udkast til lovforslag vedr. ændring af konkurrenceloven

Håndværksrådet har følgende kommentarer til det modtagne forslag til ændring af Konkurrenceloven:

Indledningsvis skal håndværksrådet bemærke, at det er uhensigtsmæssigt for ofte at ændre en lov og dermed retstilstanden, idet det gør det vanskeligt for virksomhederne gentagne gange at blive opmærksomme på og sætte sig ind i lovændringer.

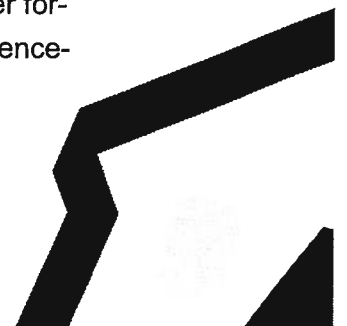
Konkurrenceloven er allerede ændret mange gange og nye og yderligere ændringer er på vej, når det kommende udvalg om konkurrencelovgivning har afsluttet sit arbejde. Derfor bør alle ændringer så vidt muligt gennemføres på en gang, og ikke ad flere gange, medmindre der er et presserende behov for hurtige ændringer. Og det synes der ikke at være tale om, måske bortset fra de særlige regler vedrørende fusionskontrol.

Håndværksrådet skal derfor opfordre til at øvrige foreslåede ændringer først gennemføres når konkurrencelovsudvalget har afsluttet sit arbejde.

Bortset fra denne generelle bemærkning har Håndværksrådet følgende kommentar til enkelte dele af lovudkastet:

Ad. § 7 stk. 2

Håndværksrådet er imod en ændring af § 7 stk. 2, den såkaldte de minimis regel, ifølge hvilken små virksomheder har adgang til at indgå en række aftaler, som ellers er forbudt. Når man har reglen, er det dels fordi disse mindre virksomheders konkurrence-

påvirkende betydning er minimal, dels fordi de mindre virksomheder i mangel af ressourcer, kompetencer og konkurrencestyrke som modvægt til større konkurrenter i begrænset omfang kan anvende denne mulighed efter konkurrenceloven.

Det er også sandsynligt, at de mindre virksomheder ubevidst anvender denne mulighed uden at vide, om adfærden er i overensstemmelse med konkurrenceloven. Fjernes denne adgang, risikerer en lovændring på dette punkt at ramme de mindste virksomheder, som ikke har kapacitet eller ressourcer til at sætte sig ind i komplekse, skiftende regler, og som i "småtingsafdelingen" gør det nødvendige for at få deres forretning til at overleve.

Efter Håndværksrådets opfattelse er det minimis reglen af betydning for de mindre virksomheder, men af meget begrænset betydning for konkurrencen i Danmark. Og alene det faktum, at bestemmelsen i en årrække har indgået i konkurrenceloven viser, at bestemmelsen har minimal betydning for konkurrenceforholdene i Danmark.

Håndværksrådet så gerne, at Konkurrenceloven i større omfang end nu sikrede mindre virksomheder adgang til gennem samarbejder og aftaler at forstærke deres konkurrenceevne, når dette sker som en reaktion på krav fra og konkurrence med ressourcemæssigt overlegne magtfulde konkurrenter, hvad enten de optræder som købere i forhold til underleverandører eller sælger overfor de mindre virksomheder. Den nuværende beskyttelse efter reglerne om misbrug af dominerende stilling er utilstrækkelig.

Så i stedet for at fjerne de minimis reglen burde der indføres bestemmelser som medvirker til at sikre de mindre virksomheder overlevelse og reaktionsmuligheder i en ellers ulige konkurrence med store virksomheder. Også konkurrenceloven bør indrettes med skyldig hensyntagen til princippet "Think small first", når det vel at mærke sker i begrænset omfang og uden at den virksomme konkurrence begrænses mærkbart, jfr. konkurrencelovens § 1. En øget mulighed for de mindre virksomheder overfor store virksomheder vil kunne styrke konkurrencen i forhold til disse i visse sammenhænge.

Ad. § 15 d.

Håndværksrådet frygter, at denne udvidede adgang til at foretage sektor- eller brancheundersøgelser vil påføre de udvalgte brancher væsentlige byrder. Derfor bør sådan undersøgelser kun kunne gennemføres og iværksættes, når der er registreret og påvist væsentlige konkurrenceproblemer og som sådan påvist et behov for at gennemføre omfattende undersøgelser.

Ad. § 26

De særlige hensyn til de mindre virksomheder, som Håndværksrådet nævner og efterlyser under bemærkningerne ad § 7 stk. 2, indgår som begrundelse for en anden del af lovforslaget om gruppesøgsmål. I bemærkningerne til forslaget anføres bl.a. som begrundelse, at indførelsen af forslaget om gruppesøgsmål "....får forbrugere og mindre virksomheder lettere ved at søge erstatning.....".

Håndværksrådet støtter indførelsen af denne mulighed.

Med venlig hilsen

Peter Andersen

27.11.2009
Ændr. KL mv./IF

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinformidlerkontrakter – KS j. nr. 4/0102-0200-0873

Med brev af 10. november 2009 modtog vi ovenstående forslag til høring.

Asfaltindustrien finder samlet set, at der er tale om velbegrundede forslag, som dels bringer en række bestemmelser sprogligt og indholdsmæssigt 'up to date' og dels bringer danske regler mere i samklang med de regler, der håndhæves af EU kommissionen.

Vi har således ikke særskilte bemærkninger til forslagene.

Med venlig hilsen

Ib Frandsen

Pr. mail sbk@ks.dk

Konkurrencestyrelsen
Att.: Stine Bredahlkristiansen
Nyropsgade 30
1602 København V

27. november 2009

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af love om benzinforhandlerkontrakter

Ref JES

jes@teknik.dk

77411560

Tak for de i høring fremsendte forslag.

Forslaget om ændring af konkurrencelovens § 7 stk. 2, nr. 3 giver TEKNIQ og Dansk Byggeri anledning til bemærkninger.

J.Nr.: **10040-09**

TEKNIQ og Dansk Byggeri forstår forslaget således, at et antal virksomheder, der er under den nuværende bagatelgrænse, ikke længere har mulighed for at indgå et markedsføringssamarbejde, hvis dette samtidig indeholder bestemmelse om, at de enkelte virksomheder betjener hver sin del af Danmark.

VJA

Slide 1/1

Efter TEKNIQ og Dansk Byggeris opfattelse kan et sådan markedsførings-samarbejde netop medvirke til en øget konkurrence i markedet, i hvert fald i et marked, hvor konkurrenterne kan levere nøjagtig samme ydelse.

TEKNIQ og Dansk Byggeri finder således, at de nuværende bagatelgrænser ikke kun medfører begrænsninger i konkurrencen, men faktisk også kan medvirke til at fremme konkurrencen. TEKNIQ og Dansk Byggeri foreslår derfor at bagatelgrænsen fortsat gælder for de i § 7 stk. 2, nr. 3 nævnte forhold.

TEKNIQ og Dansk Byggeri er gerne til rådighed med en uddybning af vores synspunkt, hvis dette ønskes.

Med venlig hilsen

Jan Eske Schmidt
TEKNIQ

Henrik Fausing
Dansk Byggeri

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Att. Stine Bredahl

27. november 2009

Høring om lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter.

Konkurrencestyrelsen har i brev af 10. november 2009 anmodet om bemærkninger til forslag om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter.

Energi- og olieforum (EOF) finder det positivt, at regeringen med fremlæggelsen af sin konkurrencepakke ønsker at styrke konkurrencen på de offentlige og private markeder. EOF noterer sig, at målet med pakken er, at konkurrencen i Danmark skal være på højde med de i denne henseende bedste lande i OECD.

EOF støtter forslaget om en ophævelse af lovens bestemmelse i § 4, så leverandører af motorbrændstoffer ikke længere kan forpligtes til at give tilskud til tankstationer, der sælger under andre leverandørers varemærke. Som det bemærkes i forslaget, kan dette forbud mod forskelsbehandling af leverandørers forhandlere virke hæmmende på priskonkurrencen for motorbrændstoffer.

EOF beklager imidlertid, at forslaget ikke også omfatter en ophævelse af forbuddet mod varebindinger i lovens § 2. Forbuddet udgør en alvorlig hindring for effektiv konkurrence på kiosk- og dagligvaremarkedet.

Forbuddet betyder, at benzinselskaberne ikke har samme mulighed for at optimere kædedriften af butikkerne på servicestationerne som deres kædedrevne konkurrenter på kiosk- og dagligvaremarkedet. Benzinselskaberne er dermed afskåret fra at udnytte de fordele, som konkurrerende detailkæder har i forhold til optimering og stordrift af indkøb, markedsføring, lagerstyring, butiksindretninger m.v.

Konsulentvirksomheden Copenhagen Economics har i en rapport om lov om benzinforhandlerkontrakter fra september 2009 (vedlagt som bilag) analyseret de uheldige konsekvenser, som forbuddet mod varebindinger har for konkurrencen på kiosk- og dagligvaremarkedet og påpeget en række positive virkninger, der vil være ved at ophæve forbuddet:

- Det vil give benzinforhandlerne mulighed for at indgå aftaler, der kan styrke deres konkurrenceevne, vinde markedsandele og dermed forbedre deres overlevelsesmuligheder.
- Det vil føre til stærkere konkurrence på kiosk- og dagligvaremarkedet og dermed til lavere priser for forbrugerne.

- Det vil lette den administrative belastning af både benzinforhandlere, forpagtere og benzinselskaber.
- Det vil rette op på en iøjefaldende forskelsbehandling mellem servicestationernes kiosker og deres konkurrenter på kiosk- og dagligvaremarkedet, der ikke er begrænset af et forbud mod varebindinger. De uheldige følger af denne forskelsbehandling vil kun blive skærpet i takt med den forventede afskaffelse af lukkeloven.

Andre lande som Norge, Sverige og Storbritannien, der tidligere har haft lignende regler som den danske lov om benzinforhandlerkontrakter, har ophævet disse, og der er i dag ingen andre EU-lande med et tilsvarende forbud mod varebindinger. Det kan derfor undre, at Danmark som det eneste land i EU ser et fortsat behov for at opretholde en særlovgivning på området for benzinforhandlerkontrakter.

En følge af forbuddet mod varebindinger er, at antallet bemandede benzinstationer i Danmark har været faldende gennem flere år. Sammenlignet med Norge, hvor det er muligt at indgå aftaler om varebindinger, er andelen af ubemandede stationer væsentligt lavere.

Det skal endelig bemærkes, at forbuddet mod varebindinger af juridiske eksperter vurderes at være i direkte strid med EU-konkurrencereglerne, idet forbuddet er en skærpende regel i forhold til, hvad der gælder i henhold til EU-kommissionens såkaldte vertikale gruppefritagelsesforordning. EU-rettens forrang nævnes eksplicit i forordningens præambel, idet ingen foranstaltning truffet på grundlag af nationale konkurrenceregler må være til skade for den ensartede anvendelse af EU-konkurrencereglerne.

EOF skal på den baggrund foreslå, at lovforslaget også kommer til at omfatte en ophævelse af forbuddet mod varebindinger i benzinforhandlerkontrakter. Dette kunne eventuelt ske over en årrække i samme periode, som lukkeloven forventes liberaliseret. Målet er at give benzinforhandlere, benzinforpagtere og benzinselskaber mulighed for at kunne indgå aftaler om varebinding, så konkurrencen kan styrkes på kiosk- og dagligvaremarkedet. Dette vil være et væsentligt bidrag til at bringe konkurrence i Danmark på niveau med de i denne henseende bedste lande i OECD.

Med venlig hilsen

Jacob Stahl Otte
Energipolitisk chef

Bilag: Rapport fra Copenhagen Economics, Modernisering af lov om benzinforhandlerkontrakter, 3. september 2009.

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

**BYGHERRE
FORENINGEN**

Bygherreforeningen takker Konkurrencestyrelsen for lejligheden til at kommentere høringsmaterialet vedrørende forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Overordnet finder Bygherreforeningen det meget positivt, at der gøres en indsats for at effektivisere håndhævelsen af konkurrenceloven samt skabe større offentlighed om overtrædelser. Som kunder til bygge- anlægssektoren har bygherrerne en særlig interesse i disse forhold og skal hermed kvittere for samarbejdet med styrelsen om udgivelse af "udbudsguiden", der netop har haft som formål at forbedre konkurrencen inden for sektoren.

Sektorundersøgelser

Bygherreforeningen har tidligere efterspurgt at styrelsen af egen drift foretog analyser og undersøgelser inden for bygge- og anlægssektoren, og hilser det derfor meget velkomment, at der nu formelt (§15d) åbnes mulighed for dette. Bygherreforeningen indgår gerne i dialog om, hvor og hvordan det i givet fald kunne være relevant inden for bygge- og anlægssektoren. Dette kunne fx ske ud fra samarbejdet om "udbudsguiden" og det UdbudsNetværk, som Bygherreforeningen har etableret blandt sine medlemmer i forlængelse heraf.

Gruppesøgsmål

Bygherreforeningen hilser det også velkomment, at der etableres mulighed for gruppesøgsmål i forbindelse med erstatningssager (§26). Der har i Bygherreforeningen i forbindelse med tidligere kartelsager i bygge- og anlægssektoren været gjort overvejelser om netop dette. Bygherreforeningen ønsker præciseret, om Forbrugerombudsmanden i givet fald vil kunne repræsentere en gruppe af foreningens medlemmer (foreningens medlemmer omfatter såvel offentlige som private bygherrevirksomheder af vidt forskellig størrelse).

Bygherreforeningen står til rådighed for uddybning af ovenstående.

Side 1

27. november 2009

Bygherreforeningen
Borgergade 111
1300 København K

Telefon 7020 0071
Telefax 7020 1271

info@bygherreforeningen.dk
www.bygherreforeningen.dk

25.11.09 004178

J.nr.: 4-_____

Konkurrencestyrelsen
Att.: Stine Bredahl Kristiansen
Nyropsgade 30
1780 København V

Organisation for erhvervslivet
Confederation of Danish Industry

Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Konkurrencestyrelsen har ved mail af 10. november 2009 anmodet om DI's eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter.

DI har følgende kommentarer til de enkelte ændringsforslag:

Ad § 1:

Til nr. 1:

Forslaget om at indføre et entydigt forbud mod markeds- og kundedelingsaftaler samt aftaler om begrænsning af produktion eller salg og således gøre forbuddene herimod uafhængige af bagatelreglen i KL § 7, stk. 1 er i overensstemmelse med EU-konkurrenceretten og giver ikke DI anledning til bemærkninger.

Til nr. 2:

DI kan støtte forslaget om at give Konkurrencerådet hjemmel til at pålægge betaling af renters rente ved krav om tilbagebetaling af ulovlig modtaget statsstøtte.

Til nr. 3-10:

De foreslåede ændringer af konkurrencelovens bestemmelser om fusionskontrol er i overensstemmelse med anbefalingerne fra det såkaldte Fusionsudvalg. DI var repræsenteret i Fusionsudvalget og bakkede op om dettes anbefalinger. DI kan derfor ligeledes støtte de foreliggende ændringsforslag.

Vedrørende den af Fusionsudvalget anbefalede klagepunktsmeddelelse, som Konkurrencerådet efter forslaget skal udarbejde i fase II-sager, finder DI imidlertid, at det vil være hensigtsmæssigt, såfremt der enten henvises til denne i selve lovteksten, eller at lovbemærkningerne - i højere grad end det er tilfældet i det foreliggende forslag - præciserer proceduren for Konkurrencerådets afgivelse af en sådan meddelelse.

Til nr. 11-18

Disse forslag giver ikke DI anledning til bemærkninger.

Organisation for erhvervslivet
Confederation of Danish Industry

Til nr. 19:

I et nyt kap. 9 b foreslås det at give Forbrugerombudsmanden bemyndigelse til at optræde som grupperepræsentant i gruppesøgsmål, hvor fysiske eller juridiske personer påstår sig tilkendt erstatning som følge af tab, som de har lidt ved, at en eller flere virksomheder har overtrådt konkurrenceloven eller EF-Traktatens art. 81 eller 82.

DI kan ikke støtte dette forslag, da det vil kunne virke unødigt procesfremmende. DI henviser i den forbindelse til, at der allerede under de eksisterende regler findes mulighed for, at skadelidte grupper af fysiske eller juridiske personer kan anlægge gruppesøgsmål – også på konkurrencerettens område.

DI finder derfor, at dette forslag bør udgå.

Til nr. 20-21:

Disse forslag giver ikke DI anledning til bemærkninger.

Ad § 2:

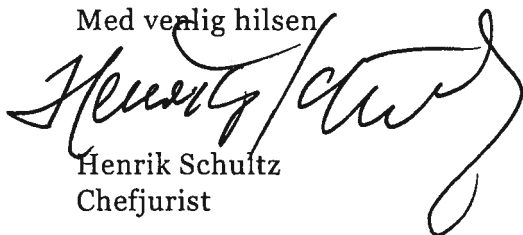
Til nr. 1:

DI kan støtte den foreslåede ændring.

Ad §§ 3 og 4:

Disse forslag giver ikke DI anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Henrik Schultz
Chefjurist

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377
Danmark

di@di.dk
www.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18 Sundkrogsvej 20
2 København V København Ø

CVR: 16 07 75 93

Konkurrencestyrelsen
Att.: Fuldmægtig Stine Bredahl Kristiansen

Landgreven 4
Postboks 9009
1022 København K

Tlf. 33 92 84 00
Fax 33 11 04 15

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

**Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om
ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter.**

26. november 2009

Konkurrencestyrelsen har den 10. november 2009 sendt forslag til lov om
ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandler-
kontrakter i høring.

Kontor: C3

J.nr.: 2009-3610-2

Til orientering for:
Departementet

Lovforslaget indeholder ikke regler om regnskabsafklæggelse eller revisions-
forhold vedrørende det statslige område, hvorfor Rigsrevisionen ikke har be-
mærkninger.

Med venlig hilsen

Anna Rasmussen
Revisor

Konkurrencestyrelsen
Att.: Stine Bredahl Kristiansen
Nyropsgade 30
1780 København V

Svar sendt pr. e-mail til: sbk@ks.dk

26. november 2009
mhn/lh/ig

**Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om
ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter**

Konkurrencestyrelsen har pr. e-mail af 10. november 2009 anmodet Dansk Fjernvarme om eventuelle bemærkninger til forslaget.

Dansk Fjernvarme har ikke kommentarer hertil.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Lone Hansen

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Postkasse, 1AFD_4KT (DEP) [1afd4kt@fvm.dk]

Sendt: 26. november 2009 13:16

Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS); Kirsten Levinsen (KS)

Cc: Postkasse, 1AFD_1KT (DEP); Postkasse, 1AFD_2KT (DEP); Postkasse, 2AFD_2KT (DEP); Postkasse, 2AFD_3KT (DEP); Postkasse, 3AFD_1KT (DEP); Postkasse, 3AFD_2KT (DEP); Susan Bramsen (DEP); Lone Faliu (DEP); Birgitte Thiesen (DEP)

Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

SJ: -1

SJfile: 4/0102-0200-0873

Til Konkurrencestyrelsen

Fødevareministeriet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale vedr. udkast til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter.

Sag nr.2452

Med Venlig Hilsen

Charlotte Arp

Specialkonsulent/souschef

Juridisk kontor

1.afdeling 4.kontor

carp@fvm.dk

Telf.: 33924285

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Departementet

Slotsholmsgade 12, 1216 København K

Tlf. 33 92 33 01, Fax 33 14 50 42, e-mail fvm@fvm.dk

Fra: fvm

Sendt: 10. november 2009 16:29

Til: Postkasse, 1AFD_4KT (DEP)

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [mailto:sbk@ks.dk]

Sendt: 10. november 2009 16:28

Til: undisclosed-recipients

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010.

Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag**

26-11-2009

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: John Roy Vesterholm [jrv@dtl.eu]

Sendt: 26. november 2009 11:34

Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS); Kirsten Levinsen (KS)

Cc: Sven Petersen

Emne: Høringssvar - forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter - sag 4/012-0200-0873

SJ: -1

SJfile: 4/0102-0200-0873

Til Konkurrencestyrelsen
Att.: Stine Bredahl Kristensen

Dansk Transport og Logistik (DTL) har modtaget høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter fra Konkurrencestyrelsen.

DTL skal henvise til høringssvaret fra Dansk Erhverv.

DTL er brancheorganisationen, der samler de danske vognmænds erhvervspolitiske interesser og yder service over for medlemmerne i en lang række spørgsmål. DTL har 2.900 transportvirksomheder som medlemmer. Transportvirksomhederne råder over 17.000 lastbiler, 50 lokomotiver og beskæftiger 20.000 medarbejdere.

Med venlig hilsen/Best regards

John Roy Vesterholm
Chefjurist, cand. jur./Head of legal affairs
Dansk Transport og Logistik/Danish Transport and Logistics Association
Grønningen 17, postboks 2250
DK-1019 København K.
Tlf. +45 70 15 95 00
Tlf. direkte +45 40 63 64 33
www.dtl.eu

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Dorte Gram [dgr@danskeenergi.dk]

Sendt: 26. november 2009 10:26

Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

SJ: -1

SJfile: 4/0102-0200-0873

Kære Stine Bredahl Kristiansen

Dansk Energi har ikke kommentarer til høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter.

Med venlig hilsen

Dorte Gram
Chefkonsulent, cand.jur.
+45 35 300 409 +45 22 750 409

-
Dansk Energi
Rosenørns Alle 9
1970 Frederiksberg C
+45 35 300 400

Fra: Lars Bjørn Larsen

Sendt: 11. november 2009 09:15

Til: Dorte Gram

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

---

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [mailto:sbk@ks.dk]

Sendt: 10. november 2009 16:28

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010.

Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag den 27. november 2009 kl. 12.00**.

Bemærkninger bedes sendt enten pr. post til Konkurrencestyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, att.: Stine Bredahl Kristiansen eller pr. e-mail til sbk@ks.dk eller kle@ks.dk.

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Mette Dige Rønholt [MDN@bm.dk]

Sendt: 25. november 2009 12:52

Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

SJ: -1

SJfile: 4/0102-0200-0873

Kære Stine Bredahl Kristiansen

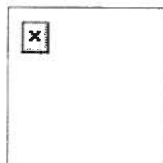
Beskæftigelsesministeriet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Mette Dige Rønholt
Chefkonsulent, Ledelsessekretariatet

+45 7220 5031

E-mail: mdn@bm.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8 - 1061 København K
Tlf.: +45 7220 5000
Fax: +45 3314 3108
Sikker e-mail: bm@bm.dk
Hjemmeside: www.bm.dk

| The Ministry of Employment
| Ved Stranden 8 - 1061 København K
| Tlf.: +45 7220 5000
| Fax: +45 3314 3108
| Secure e-mail: bm@bm.dk
| Website: www.bm.dk

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [mailto:sbk@ks.dk]

Sendt: 10. november 2009 16:28

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010.

Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag den 27. november 2009 kl. 12.00**.

Bemærkninger bedes sendt enten pr. post til Konkurrencestyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, att.: Stine Bredahl Kristiansen eller pr. e-mail til sbk@ks.dk eller kle@ks.dk.

<<Høringsbrev - konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>> <<Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter.pdf>> <<Høringsliste - Konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>>

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Konkurrencestyrelsen
Att. Stine Bredahl Kristiansen
Nyropsgade 30
1780 København V

Tlf. : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

24. november 2009

**Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og
lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter**

Kulturministeriet konstaterer, at forslaget til lov om ændring af konkurrenceloven er i overensstemmelse med den aftale om fuld liberalisering af det danske bogmarked, som regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokraterne, Liberal Alliance, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti indgik den 23. oktober 2009.

Kulturministeriet har derudover ikke nogen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Karin Marcussen
Kontorchef

Klagenævnet for Udbud

Adresse: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Kampmannsgade 1, 1780 København V.
Telefon: 33 30 77 00 - Telefax: 33 30 76 00 - Internet-adresse: www.klfu.dk

Konkurrencestyrelsen
Att. Stine Bredahl Kristiansen
Nyropsgade 30
1780 København V

Modtaget:

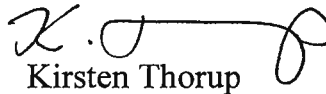
23.11.09 004167

J.nr.: 4-_____

Journalnummer
2009-0020647

Dato
20. november 2009

Under henvisning til Konkurrencestyrelsens skrivelse af 10. november 2009 (Sag 4/0102-0200-0873) skal Klagenævnet for Udbud meddele, at Klagenævnet ikke har bemærkninger til forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter.

Kirsten Thorup

Kirsten Levinsen (KS)

Fra: Helene Boeck [HEB@inm.dk]

Sendt: 20. november 2009 14:19

Til: Kirsten Levinsen (KS); Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

SJ: -1

SJfile: 4/0102-0200-0873

Integrationsministeriet har ingen bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Helene Boeck

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

Holbergsgade 6
1057 København K
Tlf.: 33 92 33 80
Fax: 33 11 12 39
E-post: inm@inm.dk
Web: www.inm.dk

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [sbk@ks.dk]

Sendt: 10. november 2009 16:28

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010. Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk. Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag den 27. november 2009 kl. 12.00**. Bemærkninger bedes sendt enten pr. post til Konkurrencestyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, att.: Stine Bredahl Kristiansen eller pr. e-mail til sbk@ks.dk eller kle@ks.dk.

<<Høringsbrev - konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>> <<Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter.pdf>> <<Høringsliste - Konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>>

Med venlig Hilsen

Stine Bredahl Kristiansen

Fuldmægtig/Head of section

Konkurrencestyrelsen/Danish Competition Authority

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf. +45 7226 8000

20-11-2009

Konkurrencestyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Att.: Fuldmægtig Stine Bredahl Kristiansen

Pr. e-mail: sbk@ks.dk

18. november 2009

Høring om forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Tak for muligheden for at kommentere lovforslaget.

Vi har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Henrik Carmel
international fagkonsulent

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Elise S. Hansen [ESH@da.dk] på vegne af Dansk Arbejdsgiverforening [DA@da.dk]
Sendt: 17. november 2009 09:04
Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS)
Emne: SV: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter
SJ: -1
SJfile: 4/0102-0200-0873

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 10. november 2009 vedrørende høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Elise S. Hansen
Chefsekretær

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [mailto:sbk@ks.dk]
Sendt: 10. november 2009 16:28
Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010.

Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag den 27. november 2009 kl. 12.00**.

Bemærkninger bedes sendt enten pr. post til Konkurrencestyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, att.: Stine Bredahl Kristiansen eller pr. e-mail til sbk@ks.dk eller kle@ks.dk.

<<Høringsbrev - konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>> <<Forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om benzinforhandlerkontrakter.pdf>> <<Høringsliste - Konkurrenceloven og benzinforhandlerkontraktloven.pdf>>

Med venlig Hilsen

Stine Bredahl Kristiansen
Fuldmægtig/Head of section
Konkurrencestyrelsen/Danish Competition Authority
Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf. +45 7226 8000
Fax: +45 3332 6144
Tlf.dir. +45 7226 8049
E-mail: sbk@ks.dk

Stine Bredahl Kristiansen (KS)

Fra: Line Hansen [lha@sum.dk]

Sendt: 18. november 2009 10:20

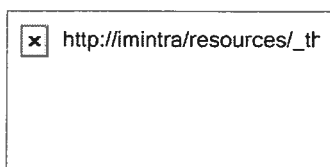
Til: Stine Bredahl Kristiansen (KS); Kirsten Levinsen (KS)

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har ingen bemærkninger i anledning af den udsendte høring.

Med venlig hilsen

Line Hansen
Sekretariats center
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf.: 72269000
Direkte tlf.: 72269352

Fra: DEP Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Sendt: 11. november 2009 11:02

Til: DEP-Lovhøringer

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

---

Fra: Stine Bredahl Kristiansen (KS) [mailto:sbk@ks.dk]

Sendt: 10. november 2009 16:28

Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter

Hermed sendes forslag til lov om ændring af konkurrenceloven og lov om ændring af lov om benzinforhandlerkontrakter i offentlig høring. Lovforslaget forventes fremsat ultimo januar 2010.

Vedlagt findes høringsbrev, lovforslag samt høringsliste. Høringen er ligeledes offentliggjort på Høringsportalen på www.borger.dk.

Konkurrencestyrelsen skal anmode om at modtage eventuelle bemærkninger til lovforslaget **senest fredag den 27. november 2009 kl. 12.00**.

Bemærkninger bedes sendt enten pr. post til Konkurrencestyrelsen, Nyropsgade 30, 1780 København V, att.: Stine Bredahl Kristiansen eller pr. e-mail til sbk@ks.dk eller kle@ks.dk.